

Po vročem poletju še vroča jesen?

Smo že sredi poletja, tako vročega, da je za nas, starejše, najpametneje, da ostanemo za zaprtimi vrati, če imamo seveda dovolj izolirano hišo ali stanovanje. Upajmo, da se vročinski val v Sloveniji ne bo končal tako, kot se je tisti pred leti v Franciji. Mnogi bolni in onemogli te dni potrebujejo pomoč. Jo bodo dobili? Zdaj bi nam prav prišlo utečeno prostovoljsko sodelovanje z mladimi, saj je v teh vročih dneh mnogo naših prostovoljcev že samih v stiski. Te dni bo zelo prav prišla sosedska pomoč, saj sosede najbolj vedo, kaj pomeni živeti v razgretem stanovanju brez možnosti, da bi se ohladili. Izjave naših politikov pa napovedujejo tudi vročo jesen. Morda bi bilo bolje reči tesnobno jesen, saj se bo več starejših kot lani spraševalo, kje dobiti denar za elektriko in vodo, za drva in plin, kako bodo preživeli njihovi brezposelni otroci, ko jim sami z osiromašenimi pokojninami ne bodo mogli pomagati. Naravnost grozljive so zgodbe, ko otroci iščejo denar, da bi lahko pokopali mamo in očeta.

Pokojnine so prisluzena pravica, saj smo za njih vplačevali v povprečju 35 let. Zato bi jih morala politika, ki spoštuje prebivalstvo, pustiti pri miru. To bomo morali dopovedati vsem, ki odločajo. V vodstvu ZDUS smo obiskali vrsto politikov in jim to skušali dopovedati. Obiskali smo predsednika države, predsednika državnega zbora, predsednika državnega sveta, več poslancev, napisali pismo ministrici za delo, družino socialne zadeve in enake možnosti. Kljub pomanjkanju časa nas je bila pripravljena sprejeti in samo težave s telefoni so nam preprečile obisk.

Zelo pa smo bili razočarani, ker nas ni sprejela predsednica vlade RS, ki se o znižanju pokojnin očitno pogovarja z vsemi ciljnim skupinami, le z upokojenci ne. In prav njej smo prvi poslali prošnjo za sprejem. To pot tudi tesno sodelujemo z DeSUS, ki je po našem mnenju dal najboljši predlog, kako zagotoviti manjkajoča sredstva za pokojnine, plače, socialne transferje. Krizni davek bi ljudje plačevali po svojih premoženjskih zmožnostih. Trdim, da je prav to razlog, da ga ne uvedejo. Ekonomska elita, ki vlada v Sloveniji in brezobzirno bogati od žuljev slabo plačanih delavcev in upokojencev, ni pripravljena deliti svojih prihodkov s sodržavljanji. Tudi to bomo morali spremeniti skupaj s tistimi predstavniki v parlamentu, ki vedo, zakaj smo jih izvolili, in odgovorno jemljejo svojo funkcijo. Pri naslednjih korakih se nam morate pridružiti vsi, ki vam ni vseeno, kakšne pokojnine boste dobivali prihodnje leto. Zagotoviti moramo tesno sodelovanje s poslanci državnega zbora, javno spregovoriti o tistih, ki ignorirajo pričakovanja volivcev, in tistim, ki nam bodo pomagali ohraniti pokojnine, utreti pot v novi parlament.

A niso samo poslanci, ki nam morajo pomagati. Ozrite se okoli, povabite v naše vrste vsakogar, ki se boji za pokojnino. Čim več nas bo, bolj se nas bodo bali, bolj bomo učinkoviti. Obiski poslancev, pisma in dopisnice, elektronska pošta, pogovori z njimi v domačem kraju, opozorila v lokalnih medijih - vse to nas čaka na jesen. Vsaj en korak lahko naredi vsak izmed vas. Vodstva društev bodo imela navodila, kaj lahko kdo stori. Pridite, uprimo se skupaj!

Mateja Kožuh Novak

vsebina

Zdravstvo: Upokojenci zahtevamo takojšnje ukrepanje	2
Dopolnilno zdravstveno zavarovanje in Vzajemna	3
Spremembe socialne zakonodaje	8
Hrana: podnebne spremembe ali spremembe družbe	10
Kaj vam pripravljajo organizatorji f3ŽO?	13
Statut ZDUS	14
Medgeneracijsko sodelovanje bo tretjič povežalo Slovenijo	20
S terena	22
Sklepi sej ZDUS	27

Z zбора članov 17. julija letos v hotelu ZDUS Delfin v Izoli.

Zdravstvo: upokojenci zahtevamo takojšnje ukrepanje

Zahtevamo, da vlada takoj predlaga državnemu zboru v obravnavo in sprejem interventnega zakona, ki bo zagotovil dodatna sredstva za zdravstvo s širitvijo prispevnih osnov, da bo v večji meri zagotovljena solidarnost pri plačevanju prispevkov. Vendar v ta zakon ne sodijo druge rešitve; te mora urediti sistemski zakon.

V zvezi društev upokojencev Slovenije odločno zahtevamo takojšnje ukrepe za preprečitev poslovanja zdravstvene zavarovalnice Vzajemna, ki o sredstvih zavarovancev odloča mimo vpliva pretežnega dela zavarovancev. Premije za dopolnilno zdravstveno zavarovanje mnogi upokojenci plačujejo s težavo, Vzajemna pa kuje dobičke na račun varčevalnih ukrepov v zdravstvu, ki zmanjšujejo kakovost in dostopnost zdravstvenih storitev. Zahtevamo, da se ustvarjeni dobički iz dopolnilnega zdravstvena zavarovanja preusmerijo za kritje potreb po zdravstvenih storitvah, torej za potrebe obveznega zdravstvenega zavarovanja ali za večje ugodnosti zdravstvenih zavarovancev. Upokojenci bomo za uresničitev te zahteve uporabili vsa sredstva, ki jih imamo na voljo pri našem delovanju. S spremembo zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju pa je treba preurediti sistem vseh prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj.

Zveza društev upokojencev je pripravila predlog zakona o zavarovanju za dolgotrajno oskrbo, ki je nujno potreben za

varno in človeka vredno preživljanja starosti, kar od nas zahteva tudi EU, zato ga naj vlada čim prej predloži v sprejem.

V Zvezi društev upokojencev Slovenije od predsednice vlade Alenke Bratušek pričakujemo, da nas bo kot predstavnike množične civilne organizacije vključila v pripravo systemske zdravstvene zakonodaje.

V Zvezi društev upokojencev Slovenije podpiramo aktivnosti Iniciative zdravnikov za ohranitev javnega zdravstva, vendar pri tem pričakujemo možnost demokratičnega dialoga o njihovih predlogih, predvsem pa dogovor o izvedbenih rešitvah, ki bodo pripeljale do boljše dostopnosti javnega zdravstvenega sistema in do boljšega zdravja ljudi.

Prepričani smo, da je s takojšnjimi ukrepi na področju krepitve nadzora na vseh ravneh, z odgovornim delom na slehernem delovnem mestu, s spoštovanjem in uresničevanjem veljavnih predpisov, norm, s sankcioniranjem kršitve delovnih obveznosti, sankcioniranjem kršitev zakonov in drugih predpisov mogoče veliko prispevati k izboljšanju razmer na področju zdravstvenega varstva in k ohranitvi javnega zdravstvenega sistema.

info.zdus

Dopolnilno zdravstveno zavarovanje in Vzajemna

V Sloveniji imamo že od leta 1993 dopolnilno zavarovanje za doplačila k ceni zdravstvenih storitev, ki so sicer predmet obveznega, javnega (socialnega) zdravstvenega zavarovanja. V določenem obdobju so finančna sredstva, zbrana s tem zasebnim dopolnilnim zavarovanjem, reševala finančne razmere celotnega sistema zdravstvenega varstva, saj so dosegala med 8 in 12 odstotki vseh sredstev za njegovo delovanje. Prva leta je to zavarovanje opravljal Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju ZZVS), vendar je bila ta dejavnost na zahtevo politike in s spremembo zakona izločena iz njegovih dejavnosti, nato pa je bila ustanovljena nova družba za vzajemno zavarovanje Vzajemna, d. v. z.

Vzajemna in vzajemnost

Vzajemna je bila ustanovljena kot nepridobitna zavarovalna družba, katere temeljni namen je bil zadovoljevati potrebe zavarovancev, to je kriti tveganja, povezana z doplačili ob uveljavljanju pravic do zdravstvenih storitev. V tem primeru naj bi bila enaka drugim vzajemnim zdravstvenim zavarovalnicam po Evropi, kar je objavljeno tudi na spletnih straneh Vzajemne. V začetku je bilo tako, a je njen razvoj kmalu zavil v drugo smer, ki so jo spremljale afere, nepravilnosti in pojavi, ki nimajo veliko skupnega z neprofitnim vzajemnim zavarovanjem. Čedalje bolj je bila ta zavarovalnica podobna drugim komercialnim zavarovalniškim družbam, kar je med drugim povzročilo nezadovoljstvo med zavarovanci in v javnosti, spodbudilo pa tudi razprave o primernosti dopolnilnega zavarovanja ter o njegovi morebitni odpravi.

Dejstvo je, da pri nas vzajemne zavarovalnice nimajo tradicije, kar se je pokazalo tudi v primeru Vzajemne. Poleg nepoznavanja področja in neučinkovitosti njenih organov upravljanja (predvsem skupščine!) tudi ni ustrezno deloval nadzor nad to družbo (Agencija za zavarovalni nadzor). Prav v zadnjem času mediji vnovič pišejo o možnosti, da bo Vzajemno prevzela skupina štajerskih gospodarstvenikov, ki pa naj bi imela povsem drugačne interese kot večina zavarovancev Vzajemne. Na ravnanje Vzajemne zagotovo vpliva tudi dejstvo, da imamo pri nas še dve delniški zavarovalni družbi, ki opravljata dopolnilno zdravstveno zavarovanje. Obe imata drugačne naloge in cilje, saj je njihov cilj ustvarjati dobiček, ki naj bi se delil med lastnike ali delničarje. Tako se določeni ukrepi teh dveh zavarovalnic pojavljajo tudi med ukrepi Vzajemne. In namesto da bi Vzajemna zaradi svoje nepridobitne narave vplivala na zniževanje premij ali ponujala zavarovancem večje ugodnosti kot drugi dve, pa tega ne počne, tako da zavarovanci ne

opažajo tistih razlik med njimi, ki bi morale izhajati iz njihovih posebnosti in narave.

Določene nepravilnosti v uresničevanju dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, kot je, denimo, selekcija zavarovancev (sprejemanje mlajših in bolj zdravih, »odvrčanje« starejših in bolnih) ter vse večji apetiti po dobičkih iz tega zavarovanja so pogojevale spremembe, ki so leta 2005 privedle do spremembe zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ-H). Med temi spremembami je izstopalo določilo, da zavarovalnice lahko le polovico dobička iz dopolnilnega zavarovanja razdelijo med delničarje, polovico pa morajo obvezno nameniti za razvoj zavarovanja. Za kakšna vlaganja naj bi šlo, zakon ni posebej določal, a se je na tej podlagi v rezervacijah vseeno nabiral določen denar. Medtem je Evropska komisija ugotovila, da je takšno zakonsko določilo v nasprotju z mastrihtsko pogodbo o prostem pretoku ljudi, blaga, storitev in kapitala in je Sloveniji naložila, da odpravi tako zakonsko uredbo. Predlog odprave tega zakonskega določila je podan v osnutku interventnega zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki je že v javni razpravi, čeprav zanj še ni koalicijskega soglasja. Vendar se pri tem že nakazuje težava. Predlog zakona namreč razen tega, da odpravlja obvezno rezervacijo polovice dobička, namreč še določa, da ga zavarovalnice morajo nameniti za kapitalske rezervacije.

Tudi sicer se v povezavi z zdravstvenim zavarovanjem in njihovim delovanjem zastavlja kar nekaj sistemskih vprašanj. Za to zavarovanje določata namreč zakon o zavarovalništvu (Zavarar) in zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ), da predstavlja javni interes Republike Slovenije in da se poteka po načelih medgeneracijske vzajemnosti. To je sicer lahko vprašljivo, saj se zastavlja vprašanja, kako lahko to vpliva na njihovo upravljanje ali na to, kakšne so možnosti države, da posega v njihovo poslovanje. Ta nedorečenost se je pokazala prav pri določilih ZZVZZ-H, po katerih naj bi zavarovalnice polovico dobička razporedile med rezerve za razvoj področja, kar pa naj ne bi bilo v skladu z direktivami Evropske unije. Če jim sledimo, se zastavlja vprašanje, ali dopolnilno zavarovanje dejansko predstavlja javni interes Republike Slo-

ZDUS

Obiskujte strani www.zdus-zveza.si

venije ali pa je le eno od področij zasebnega pogodbenega zavarovanja. Odgovor na to vprašanje je pomemben tudi zaradi predloga o odpravi določila ZZVZZ-H, ki omejuje zavarovalnice pri razporejanju dobička.

V povezavi s predlogom interventnega zakona pa se zastavlja še nekaj vprašanj. Stališče, da naj bi se nabrane rezervacije nalagale v kapitalske rezervacije, pomeni možnost, da zavarovalnice s tem denarjem razpolagajo po svoji presoji. Če je to pri delniških družbah morda bolj ali manj normalno in se bo po pričakovanjih ta rezervirani dobiček namenjen za delitev med delničarje, pa so razmere povsem drugačne pri Vzajemni. Že tako ali tako je del presežkov pri zavarovalnicah nastal zaradi varčevalnih ukrepov v javnem sektorju in s tem tudi v javnem zdravstvenem zavarovanju in torej ne zavoljo »dobrega« gospodarjenja zavarovalnic. Ob tem je še bolj nelogično, da bi se pri Vzajemni presežki izgubili v kapitalskih rezervacijah in morebitnih naložbah, in to mimo odločitev zavarovancev ali njihovih zastopnikov v organih upravljanja, v skupščini. Za to sta dva pomembna razloga. Najprej je to dejstvo, da gre za nepridobitno družbo, zatem pa za to, da je denar, ki se je nabral z rezervacijami (tudi tistimi na podlagi ZZVZZ-H) denar zavarovancev in da imajo samo oni pravico odločati o njem. Take razmere in določene nedoslednosti v uresničevanju dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj še zlasti pri Vzajemni sprožajo v javnosti številne razprave o ukrepih, ki bodo odpravili in preprečili prostovoljno zavarovanje, ki bi delovalo drugače, kot si to želijo in pričakujejo zavarovanci in kot je to določeno v zakonih.

Nujnost ukrepanja

Pričakovanja o preureditvi zasebnih zdravstvenih zavarovanj sovpadajo z napovedanimi reformnimi spremembami sistema zdravstvenega varstva. Zato se zastavlja vprašanje, kdo, kdaj in kako naj bi ukrepal ter v kakšne naj bi bile spremembe in nova ureditev celotnega področja zdravstvenega varstva, znotraj njega pa tudi zasebnih in morebitnih dopolnilnih zavarovanj. Ni dvoma, da je dolgoročno treba iskati odgovore na ta vprašanja v sistemskih spremembah zdravstvenega varstva, ki se sicer napoveduje, čeprav za zdaj še brez jasne vizije potrebnih ali možnih sprememb in brez časovne določenih rokov za njihovo uresničenje. To pa vendarle ne pomeni, da v zvezi društev upokojencev in v sindikatih ne bi bili aktivni in da ne bi zahtevali nekaterih morda tudi kratkoročnih ukrepov, sprememb in dopolnitev v interventnem zakonu ali v drugih dokumentih. Ni pa dvoma, da so take organizirane aktivnosti nujne zaradi vse večjih težav v sistemu zdravstvenega varstva, čedalje slabših možnosti za uresničevanja pravic, zavoljo vse večje nezaposlenosti, vse slabšega materialnega položaja

zaposlenih in prebivalstva nasploh ter zaradi že opisanih dejanskih ali domnevno deviantnih pojavov v dopolnilnem zdravstvenem zavarovanju.

Kratkoročni ukrepi. Med kratkoročnimi ukrepi naj bi bili dopolnilni ali spreminjalni predlogi k interventnemu zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. V tem primeru bi bilo mogoče predlagati, da:

- se iz predloga zakona izločijo vsa določila, ki ne zadevajo zagotavljanja finančne vzdržnosti obveznega zdravstvenega zavarovanja ali ZZVS, s tem pa tudi določilo o preusmeritvi polovice dobička iz dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja v kapitalske rezervacije zavarovalnih družb;
- interventni zakon odpravi določilo o rezervaciji polovice dobička za »razvoj« dopolnilnega zavarovanja, odločanje o nabranih rezervacijah iz minulih let pa prepusti odločitvam organov upravljanja posamezne zavarovalnice;
- zakon sicer prepusti zavarovalnicam odločitve tem, da rezervacije iz dobička razporedijo po svoje, a za Vzajemno posebej določi, da mora o tem odločiti skupščina zastopnikov zavarovancev. To bi se moralo zgoditi že brez posebnega zakonskega določila. Tudi če tega ne bo v zakonu, bi morali ZDUS in sindikati zahtevati posebno sejo skupščine Vzajemne, na kateri bi obravnavali vprašanje uporabe sredstev za rezervacije, ki naj bi se sprostila po sprejetju interventnega zakona. Na skupščini bi obravnavali predlog, da se sredstva

Delovanje vzajemnih organizacij ni podrejeno ustvarjanju dobička, pač pa zadovoljevanju potreb članov. To ne pomeni, da takšna organizacija ne sme imeti dobička, saj posluje na enak način kot druge družbe. Bistvena razlika pa je pri porabi dobička ali presežka. Ta presežek namreč ni namenjen za izplačevanja donosa na kapital, pač pa ga vzajemne organizacije reinvestirajo v nove storitve za svoje člane, v razvoj organizacije ali v povečanje finančne trdnosti s prenosom v varnostne rezerve. Del presežka lahko vrnejo tudi članom, vendar pri tem ne gre za delitev donosa na kapital.

S temi izhodišči se strinja tudi združenje vzajemnih zavarovalnic AIM iz Bruslja, ki poudarja, da je zanjo najpomembnejša lastnost teh vzajemnih organizacij, da niso profitno usmerjene. Cilj njihovih aktivnosti ni doseganje finančnega profita, pač pa izboljšanje življenjskih razmer njihovih članov, kar imenujejo socialni profit. Zaradi te svoje usmeritve so vzajemne organizacije v primerjavi s komercialnimi družbami pripravljene investirati tudi v aktivnosti, ki finančno niso neposredno dobičkonosne. Ob tem pa AIM poudarja tudi pomen solidarnosti – na njeni podlagi so lahko storitve javnega interesa dostopne vsem in ne glede na osebno tveganje, ki ga posameznik predstavlja, ali ne glede na njegov finančni položaj. To je še posebej pomembno zdaj, ko se sistemi obveznega zdravstvenega varstva soočajo z vse večjimi finančnimi težavami in ko postaja vse pomembnejše področje dopolnilnega varstva.

Vir: www.vzajemna.si

ZDUS

Obiskujte strani www.zdus-zveza.si

Tukaj se imamo vedno fajn!
 Dobrodošlica, bazeni z ogrevano morskovo vodo, telovadba,
 glasba za ples ... Ponudba, ki je preprosto ne smete zamuditi!

Jesenska pravljica:

obisk oljčnika, ogled muzeja Parenzane (1,50 EUR), izlet z barko (12 EUR), izlet na tržnico v Milje (11 EUR)

<i>Oktobrski oddih</i>	1. 10.-25. 10. 2013	polpenzion	polni penzion
	Akcijska cena	46 ... 39 EUR	51 ... 44 EUR

Vino in kaki:

kakijeva tržnica, ogled muzeja Parenzane (1,50 EUR), obisk vinske kleti in degustacija vin (18 EUR),
 izlet na tržnico v Milje (11 EUR)

<i>Novembrski oddih</i>	26. 10.-30. 11. 2013	polpenzion	polni penzion
	Akcijska cena	46 ... 35 EUR	51 ... 40 EUR

Veseli december:

ogled muzeja Parenzane (1,50 EUR), izlet na tržnico v Milje (11 EUR), ustvarjalne delavnice

<i>Decembrski oddih</i>	1. 12.-29. 12. 2013	polpenzion	polni penzion
	Akcijska cena	40 ... 33 EUR	45 ... 38 EUR

S popusti do prihrankov: Upokojenci, ki so člani društva, kluba ali aktiva upokojencev in člani kluba revije Vzajemnost imajo **10 % popusta** (popusta se ne seštevata). **Otroški popusti** pri bivanju z 2 odraslima osebama: otroci do vključno 6. leta bivajo **brezplačno**, otroci od 7. do vključno 12. leta imajo **50 % popusta**. V času jesenskih šolskih počitnic (26. 10.-3. 11. 2013) en otrok do vključno 12. leta v sobi z dvema odraslima osebama biva **brezplačno**.

Cene so v EUR in veljajo na osebo na dan v dvoposteljni sobi. **Doplačila na dan:** enoposteljna soba, polni penzion, turistična taksa.

Informacije in rezervacije: T: 05/ 6607 400 • E: rezervacije@hotel-delfin.si, www.hotel-delfin.si

rezervacij iz ZZVZZ-H vrnejo zavarovancem v obliki znižanja premij za določeno obdobje (npr. 1-2 meseca);

- poleg ukrepov, ki zadevajo Vzajemno, bi morali upokojeneci (ZDUS) in sindikati pritisniti na medije in ministrstvo za zdravje, da bi skupaj zahtevali tudi od Triglava in Adriatica, da del rezervacij, ki so posledica ZUJF in varčevalnih ukrepov v javnem zdravstvenem zavarovanju, vrnete zavarovancem bodisi z znižanjem premij ali z drugimi ugodnostmi zavarovancem za dopolnilno zdravstveno zavarovanje.

Sistemske ukrepi. Razprave o interventnem zakonu in o odpravi obveznih rezervacij iz dobička so priložnost za predloge nekaterih sprememb v sistemu prostovoljnih zavarovanj in za vrnitev Vzajemne k izhodiščem, zavoljo katerih je bila ustanovljena in ki jih v svojih aktih in priporočilih določa tudi Association International de Mutualite (AIM). Še posebej bi morali v ta namen izkoristiti priprave na reformo zdravstvenega sistema, do katere naj bi prišlo že v bližnji prihodnosti. Po vsej verjetnosti bomo prostovoljna zdravstvena zavarovanja v Sloveniji zaradi finančnih težav v sistemu ohranili tudi v prihodnje kljub nekaterim drugačnim stališčem. Zato je v interesu zavarovancev, da to zavarovanje res postane vzajemno in neprofitno, njegov osrednji in edini cilj pa zagotoviti ljudem pomoč in kritje stroškov za zdravstvene storitve. Na področju sistemskih sprememb bi bilo treba:

- predlagati spremembe zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Vsebina sprememb bo odvisna od koncepta reformnih sprememb, ki pa še niso znane. Možne so namreč različne rešitve, ki naj bi jih prinesla nova zakonodaja. Tako bi bilo možna odprava oziroma zamenjava dopolnilnega zavarovanja z novim zasebnim zavarovanjem, ki bi vključevalo doplačila, kritje stroškov za storitve, ki naj ne bi bile več pravica iz javnega zavarovanja, za širši obseg pravic itd. Zadnje čase se pojavlja tudi zamisel o »nizozemskem modelu« obveznega, pogodbenega zasebnega zavarovanja. Ne glede na rešitev, ki bo predlagana, naj bi se ZDUS zavzel za ohranitev čim širšega obsega solidarnosti. Za del, ki pa vendarle ne bil vključen v javno zdravstveno zavarovanje, pa bi moral zahtevati zakonske rešitve, ki bi v okviru zasebnega zavarovanja omogočale čim večjo dostopnost in ne bi delovale na pridobitni osnovi. Pri tem pričakujemo tudi bolj jasne rešitve o pravicah in obveznostih zavarovalnic, ki bi uresničevale zasebna zavarovanja, ter večjo transparentnost v njihovem poslovanju;
- pripraviti in predlagati ustrezne spremembe zakona o zavarovalništvu, ki bi bile skladne z nakazanimi spremembami zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Pri tem pa bi moralo že v zakonu jasno določeno ustanavljanje, poslovanje in upravljanje vzajemnih družb, česar pa v veljavnem zakonu praktično ni. Predvsem bi morala biti poudarjena vloga zavarovancev pri sprejemanju najpomembnejših odločitev; zlasti primer Vzajemne dokazuje, kako pomanjkljiv je zdajšnji zakon;

- pripraviti in zahtevati spremembe v statutu Vzajemne. V teh spremembah bi morali zahtevati:
  - da se v statutu določijo načela vzajemnosti kot temelja družbe, vzajemnost med vsemi člani družbe, demokratičnost pri sprejemanju odločitev, nepridobitnost in zadovoljevanje interesov in potreb članov na najvišji možni ravni. Temu bi moralo biti podrejeno celotno delovanje in poslovanje družbe;
  - skladno z usmeritvami in temeljnimi načeli vzajemne družbe je treba spremeniti tudi pristojnosti med organi upravljanja, upravo, nadzornim svetom in skupščino zastopnikov članov. Če naj bi to bila vzajemna družba zavarovancev, ki si medsebojno zagotavljajo kritje stroškov doplačil, morajo dobiti tudi večji in odločilnejši vpliv na sprejemanje najpomembnejših odločitev. Poleg dosedanjih pristojnosti bi morali zastopniki zavarovancev na skupščini sprejemati odločitve o višini in spremembah premij, o porabi in razporeditvi morebitnih presežkov prihodkov nad odhodki, o ugodnostih, ki naj bi jih imeli člani (zavarovanci), če bi se pojavil dobiček, kot tudi o obveznostih članov, če bi se pojavil primanjkljaj;
  - v statutu naj bi bilo določeno, da družba oblikuje rezervacije do ravni, ki jih določa zakon, nad to ravni pa le na

podlagi izrecnega sklepa skupščine zavarovancev, in to v primerih, ko je utemeljeno pričakovati višja tveganja;

- v statutu je treba omejiti pooblastila uprave za sklepanje različnih pogodb ali za vlaganja za različne namene in v druge družbe. Ta omejitev naj bi bila določena z zneskom, do katerega odloča sama ali nad katerim zneskom lahko odloča nadzorni svet. Oba organa pa bi morala o sklenjenih pogodbah poročati skupščini zastopnikov družbe;
- postopke odločanja v skupščini družbe je treba spremeniti. Po določitvi veljavnega statuta člani skupščine v glavnem potrdijo (ali zavrnejo) predloge nadzornega sveta ali uprave. Že predlaganje morebitnih sprememb predlogov ali dajanje pobud za uvrstitev novih točk v obravnavo pa je tako je tako formalno, kot vsebinsko zapleteno. Predlagatelj bi namreč moral svoj predlog podati v pisni obliki obenem z utemeljitvijo še pred zasedanjem skupščine. Tako je že za voljo formalnih razlogov močno oteženo odločanje članov skupščine in v določenem pogledu tudi povsem nedemokratično.

O vseh vprašanih in konkretnih aktivnostih bi se morali uskladiti ZDUS in sindikati ter skupaj oblikovati stališča in predloge ukrepov.

Martin Toth

**ARAČUN
SENIOR**

Osebni račun za vas, ki prejimate pokojnino.

Poleg nižje provizije za plačilo položnic na bančnem okencu vas čakajo tudi druge ugodnosti, ki smo jih pripravili za uporabnike **Aračuna senior** v Abanki.

Za vas si bomo vzeli čas in vam tudi svetovali, zato nas obiščite v eni od 41 poslovalnic Abanke po Sloveniji.

ABANKA
Banka prijaznih ljudi

Spremembe socialne zakonodaje

S 1. januarjem 2012 sta stopila v veljavo dva zakona, in sicer zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev in zakon o socialno varstvenih prejemkih. Centri za socialno delo so od takrat do maja letos rešili več kot 900 tisoč vlog, izdali več kot milijon 100 tisoč odločb in odločili o več kot milijon 800 tisoč pravicah.

Nekatere težave pri uresničevanju, pa tudi o vsebino zakonskih rešitev so se začele kazati že takoj ob uveljavitvi, na druge pa je opozorila v letu 2013 opravljena evalvacija inštituta za socialno varstvo. Na podlagi ugotovitev se je ministrstvo nemudoma lotilo priprave sprememb obeh zakonov, ki jih bomo uveljavili v dveh fazah.

Predstavljamo spremembe, ki smo jih pripravili v prvi fazi in za katere predvidevamo, da bodo začele veljati že s 1. januarja 2014.

Gre za popravke, ki se nam zdijo najnujnejši za izboljšanje položaja socialno najbolj ogroženih skupin prebivalstva in za povečanje dostopnosti do pravic iz javnih sredstev za ljudi, ki jih res potrebujejo. Ob tem pa ohranjamo temeljna načela socialne zakonodaje (pravičnost, preglednost, preprečevanje zlorab, uporabniku prijaznejši postopek in enotna vstopna točka za vse pravice).

Kot rečeno, smo spremembe pripravili na temelju:

- ugotovitev evalvacije socialne zakonodaje, ki jo je opravil Inštitut za socialno varstvo;
- opozoril centrov za socialno delo in mnenj strokovne javnosti ter
- na podlagi pritožb, ki smo jih dobili na ministrstvu.

Najpomembnejše spremembe

- Upoštevanje realnejšega materialnega položaja vlagatelja kot doslej, ko so se upoštevali podatki iz dohodninske odločbe za minulo leto ali celo leto poprej;
- o pravicah, kot so otroški dodatek, državna štipendija, znižano plačilo vrtca, bo mogoče na novo odločiti že, če se bo spremenila vrsta dohodka, ki ga posameznik

prejema (denimo namesto plače nadomestilo za brezposelnost; doslej je bilo to mogoče le ob izgubi dohodka). Pri drugih pravicah se ta sprememba upošteva že zdaj;

- v dohodek družine se po novem ne bo več všteval celotni otroški dodatek (ne bo se upošteval dodatek za enostarševsko družino, poleg tega pa bo znesek otroškega dodatka, ki se bo všteval v dohodek družine, zmanjšan še za 22,8 evra ali za 20 odstotkov otroškega dodatka, ki gre prvemu otroku v prvem dohodkovnem razredu);
- dodatek na otroka v enostarševski družini zvišujemo z 10 odstotkov na 20 odstotkov osnovnega zneska minimalnega dohodka, to je trenutno na 53,04 evra na otroka (če ima vlagatelj dva otroka z omenjenim statusom, gre njegovi družini povečanje za 40 odstotkov ali 106,08 evra);
- zvišujemo premoženje, ki se ne upošteva pri odmeri pravice do denarne socialne pomoči in do varstvenega dodatka:
  - pri DSP z zdajšnjih 500 evrov za samsko osebo ali s 1.500 evrov za družino na 795,66 evrov ali največ na 2.500 evrov za družino – višina treh minimalnih dohodkov za samsko osebo ali družino;
  - pri varstvenem dodatku je ta meja postavljena še više (trenutno prihranki v višini treh minimalnih dohodkov, s predlogom zakona pa je ta meja postavljena na 2.500 evrov za samsko osebo ali 3.500 evrov za družino);
- dohodek iz študentskega dela se bo upošteval samo, kadar bo presegel 132,61 evra mesečno (obdobje zadnjih treh mesecev), in to samo v znesku, ki bo nad to višino. To pomeni, da se večini (večina zasluži do 100 evrov) dohodek od študentskega dela pri odmeri pravic po novem ne bo upošteval. 132,61 evra predstavlja 0,5 osnovnega zneska minimalnega dohodka;
- kot delovno aktivne osebe, ki so upravičene do dodatka za delovno aktivnost, poleg zaposlenih oseb, oseb, ki opravljajo dejavnost, in oseb, ki so vključene v ukrepe aktivne politike zaposlovanja in programe psihosocialne rehabilitacije, katerih cilj je zaposlitev, na novo štejejo tudi osebe, ki imajo sklenjeno pogodbo o opravljanju volonterskega pripravništva, ter osebe, ki imajo sklenjen pisni dogovor o prostovoljnem delu po zakonu, ki ureja prostovoljstvo, družinski pomočnik po zakonu, ki ureja socialno varstvo in osebe, ki so upravičene do delnega

ZDUS

Obiskujte strani www.zdus-zveza.si

plačila za izgubljeni dohodek po zakonu, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke;

- upokojenke, ki so mlajše od 63 let, in upokojenici, mlajši od 65 let, bodo lahko pri invalidskih komisijah ZPIZ zaprosili za pridobitev mnenja o nezmožnosti za delo (če imajo status invalida I. kategorije ali so invalidsko upokojeni, mnenja ne potrebujejo, ampak se štejejo kot trajno nezmožni za delo že na podlagi zakona). Tega doslej niso mogli in tako tudi niso mogli pridobiti varstvenega dodatka;
- med premoženje, ki se ne upošteva, bo po novem sodil tudi znesek, ki ga banke kot bančni kredit nakažejo na račun posameznika, če je posojilo namenjeno izključno nakupu stanovanja ali gradnji;
- v skladu z ZŠtip-1 bodo ohranjene štipendije za dijake pred 18. letom; posebne višine otroškega dodatka za dijake tako ne bo več (izračuni kažejo, da bodo dijaki kljub znižanju otroškega dodatka v bistveno boljšem položaju, kot so zdaj);
- dedovanje – po novem ne bo treba vračati dedičem tretjine pomoči (denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka);
- ohranjamo zdajšnji sistem sofinanciranja šolske in dijaške

prehrane, pri čemer centri ne bodo izdajali več odločb, saj bodo upravičenost do subvencije malice in kosila šole ugotavljale na podlagi podatka iz odločbe o otroškem dodatku – kar pomeni pomembno administrativno razbremenitev;

- prav tako predstavlja manj administriranja tako za centre, kot tudi za starše novost, da se bo tudi o pravici do subvencije vrtca kot pri drugih transferjih po novem odločalo za eno leto in ne za koledarsko leto kot doslej;
- pri plačilih socialnovarstvenih storitev in pri družinskem pomočniku se bo po novem upošteval le dohodek zadnjih treh mesecev (ne več vsega leta).

To so najpomembnejše spremembe. Menimo, da bomo na ta način olajšali dostop do nekaterih prejemkov in s tem ublažili socialno stisko, da s tem odpravljamo tudi nekatere nelogičnosti, ki so se pokazale v prvem letu in pol uveljavitve nove zakonodaje. Gre za prvi korak k bolj prijazni socialni zakonodaji, za dodatne spremembe pa potrebujemo nekoliko več časa, saj ne želimo, da bi v tako velik in občutljiv sistem globlje posegli brez temeljitejšega razmisleka.

*Ministrstvo za delo,
družino, socialne zadeve in enake možnosti*

Vzajemnost

Revija ZPIZ in ZDUS

je vaša!

PRIDOBIVAJTE NOVE NAROČNIKE

Čakajo vas lepe nagrade:

- za dva nova naročnika – brezplačna polletna naročnina na Vzajemnost;
- za tri nove naročnike – vrednostni boni Mercator za 15 evrov;
- za vsakega nadaljnjega novega naročnika – še po 5 evrov (za štiri naročnike 20 evrov itd).

*Vzajemnost
je tudi
lepo darilo!*

Hrana: podnebne spremembe ali spremembe družbe

Pridobivanje ali pridelava hrane je v zadnjih letih z močjo in rastjo industrije predelave in z industrijo umetnih gnojil in zaščitnih sredstev doseglo nepojmljive razsežnosti uničevanja okolja (rodovitnih površin) ter že povzročilo širjenje puščavskih predelov na našem planetu. To, kar so nekdanji Rimljani za kazen storili Kartazanom po izgubljeni vojni, da so jim zasolili zemljo in jo spremenili v nerodovito puščavo, si dandanašnji povzročajo samo kmetijstvo s pomočjo umetnih gnojil in z nepremišljenim namakanjem. Iz zgodovine se ti strokovnjaki za agrikulturno niso veliko naučili. Namreč vsa prekomerna izraba naravnih virov (namakalni sistemi Sumercev, pa v Mezopotamiji, v Egiptu in drugod po svetu), izpiranje hranilnih snovi v globlje plasti prsti in njeno siromašenje, je vse te velike civilizacije po določenem obdobju pripeljalo do propada.

Da se ne bi ponovilo, dandanašnji sicer še redki posamezniki že zagovarjajo enostavno, naravi prijazno kmetijstvo, ki je dolgoročno dobro za razvoj in obstoj celotne družbe. Vse, kar so z dolgoletnimi raziskavami, opazovanji in s primeri dosegli Masanabu Fukuoka, Bill Molison in Sepp Holzer, se je izkazalo kot vzorčni primer dobre prakse najsodobnejše oblike kmetijstva. Njihova spoznanja tudi sam preizkušam na posestvu svojih staršev. Masanabu Fukuoka je bil japonski inženir kemije in agronomije, ki je že v obdobju pred letom 1938 spoznal, da se kmetijstvo z uporabo umetnih gnojil, škropiv in težke mehanizacije na veliko odmika od naravne poti in da z veliko prekomerne vložene energije in materialnih vnosov pridobimo izredno malo. Zato je na svoji zemlji začel s prakso zastiranja in sejanja kulturnih rastlin na polja v »valovih« ali logičnih zaporedjih z najmanjšim možnim vložkom energije in sredstev. V prvih letih, ko se je prst na poljih šele obnavljala, so bili rezultati res enaki ali slabši od »klasičnega« kmetijstva, vendar se je v roku dveh let stvar temeljito izboljšala, saj je z nastalo biomaso (riževa slama, ržena slama), ki jo je puščal na polju in je ni oral, povečal zgornjo plast humusa in tako za več tisočkrat povečal življenje v zemlji. Prav tako so donosi postali boljši kot na poljih »klasičnega« kmetijstva. Hkrati je treba upoštevati, da je vse to dosegel brez drage mehanizacije. Z dvigom življenja v tleh in s povečanjem vrhnje plasti humusa, se namreč poveča tudi zmogljivost in moč rastlin za premagovanje ekstremnih podnebnih dejavnikov (suša, prekomerne padavine, vročinski valovi, vetrna erozija ...). Hkrati se poveča vsebina in količina mikroelementov v hrani, ki raste na tako obdelanih površinah, kar pomeni kakovostno prehrano za ljudi in živali in s tem posledično tudi njihovo večjo odpornost. S tem pa dosežemo

tudi večja nasitnost živali, kar je bistvena razlika od živali, pridelanih na klasičen način.

Zastiranje (po Fukuoki) je temelj dobrega ravnanja z zemljo.

Uporaba gnojil je omejena na dobro uležan kokošji ali kak drug gnoj živali, ki jedo zgolj naravno hrano. Če nimamo možnosti, da bi si zagotovili »neoporečen gnoj«, se mu raje odrecimo in se posvetimo zgolj kakovostnemu zastiranju s slamo, listjem (bukovo je najboljše) ali z lesnimi sekanci (sekanci lesa listavcev). Vsi ti materiali za zastiranje so cenovno veliko ugodnejši od gnoja.

Z zastiranjem

- preprečimo prekomerno izhlapevanje, kakor tudi prekomerno namočenost površine, saj zastirka deluje kot regulator vode. Razvijajo se talne gobe, ki s svojim mikro sistemom hif ali laskov skrbijo za dober pretok vode in hranilnih snovi iz najglobljih plasti zemlje (tudi 6 m in več), kamor korenine rastlin ne morejo prodreti in ne morejo doseči vseh hranilnih snovi;
- povečamo število živali in mikroorganizmov v tleh, ki hkrati predelujejo zastirko v kompost in s svojimi iztrebki dodatno bogatijo tla, z mikrorovi, ki jih ustvarjajo, pa poskrbijo za dobro prezračevnost tal;
- preprečimo rast plevelov, saj zastirko nasujemo neposredno ob posajeno rastlino, če pa prek zastirke kljub temu prodrejo pleveli, pa so ti bistveno manjši in tanjši, ter jih zlahka populimo in položimo na zastirko (brez bojazni, da bi odgnali);
- določene vrste zastirk odganjajo škodljivce. Sam v boju s polži uporabljam mešanico fine žagovine in lesnega pepela ali pa posušeno listje pelina in žajblja pomešam s slamo. V boju z drugimi živalskimi »nepripravili« je dobra tudi zastirka iz orlovske praproti, ki je pogosta rastlina naših gozdnih robov;
- povečanje humusne plasti in večkratno povečanje rodovitnosti prsti.

Pleveli niso nekaj, čemur je treba posvečati pretirano pozornost.

Za uspešno gojenje zelenjave kot tudi poljščin je treba sprejeti mišljenje, da pleveli, pa tudi polži, voluhar in bramor niso naši »večni sovražniki«, proti katerim se je treba neusmiljeno bojevati. V spremenjeni miselnosti je vedno prostor tudi za te živali. Njihovo škodljivo početje pa omejujemo z njihovimi naravnimi sovražniki ali z neugodnim okoljem za bivanje (zastirke). Za kakovostno pridelano zelenjavo in dobro počutje rastlin je potrebno tudi vnovična vzpostavitev mikro vodnih habitatov v bližini vrtov ali sadovnjakov. Tako dejansko pridobimo več koristi obenem. Mlake ob vrtovih ali sadovnjakih skrbijo za razvoj dvoživk in majhnih sesalcev in vre-

tenčarjev ter tako privabljajo na vrt številne »dobre pomočnike« (krastača, jež, belouška, ptice), obenem pa imamo vedno pri roki vrhunsko vodo za zalivanje, ki ima ravno pravšnjo temperaturo, ki jo potrebujejo sveže posejane rastline. Sicer pa se čim bolj izogibajmo zalivanju rastlin, saj jih s tem ukrepom le pretentamo, da razvijejo plitek koreninski sistem.

Za boj s sušo, so se najbolje obnesle visoke grede (po Holzerju). Za boj s sušo, so se najbolje obnesle visoke grede ter njegov način kmetovanja s pomočjo vkopavanja vsega odpadnega ali manj kakovostnega biološkega materiala. Predvsem zelo pomaga vkopavanje listja, vej, debel, slame in podobnega materiala iz gozda ali gozdnih robov. Glede na vrsto zemlje (peščena, humusna ali ilovnata) je treba najprej določiti globino jarka, kamor odložimo omenjeni bio material in ki ga kasneje zasujemo s travno rušo in zemljo, pridobljeno z izkopom. Čim bolj peščena so tla, tem globlji naj bo jarek. V ilovnatih tleh in tam, kjer nam teren tega ne dopušča (kraški svet, Primorje), pa je dovolj že to, da material odložimo na zgornjo plast prsti in ga kasneje zasujemo s pripeljano prstjo od drugod. Prav tako velja, da je v bolj sušnih krajih obvezna kombinacija zastiranja visokih gred s slamo (vsaj v prvem letu), tako da zmanjšamo izhlapevanje in povečamo zaščito mladih rastlin. Vsebina grede tako ob vsakem večjem dežju veliko bolje vsrkava vodo in jo tudi zelo dolgo skladišči v lesni strukturi. Takih gred ni treba zalivati, saj je avtor te ideje z njimi »oživil« tudi najbolj izsušene dele sveta in vrnil življenje v opustošene pokrajine. Sistem gred, ki je posebno zanimiv in se dobro obnese pri nas v severovzhodni Sloveniji, so visoke grede in z njimi oblikovane toplotne pasti. Te so še veliko bolj uspešne, če upoštevamo pravilne lege gred (da zapiramo dotok hladnim vetrovom) in da z njimi poskrbimo, da se površinska voda s pobočij ne odteka prehitro, saj jo grede prestrezajo (diagonalna postavitev glede na nagib terena).

Avstralec Bill Molison pa je v svojih zamislih šel še dlje. Z načrtovanjem območij in z njihovo razporeditvijo je dobro dopolnil znanje za vse, ki imajo večje vrtove ali celo kmetije. Praktično načrtovanje je bistvenega pomena za dobro izrabo in čim krajše poti med območji, kjer je nujno potrebna naša vsakodnevna navzočnost, ter območji, kamor zaidemo redkeje. Gre za načrtovanje v obliki koncentričnih krogov ali pa ta oblikovanje v stilu tortnih rezin. Oba modela imata veliko prednosti in povezujeta rastline in živali različnih habitatov (vrt, zeliščna greda, gozd, njiva, travnik, mlaka, sadovnjak ...).

Milan Zabavnik

Viri:

<http://www.seppholzer.at/cms/index.php?id=6>

<http://www.krameterhof.at/cms60/index.php?id=51>

http://books.google.si/books?id=w5Q4AQAAIAAJ&hl=sl&source=gbs_similarbooks

Bill Molison; *Uvod v permakulturo*; 1996

(<http://www.cobiss.si/scripts/cobiss?command=DISPLAY&base=cobib&rid=45193472>)

Sepp Holzer; *Holzerjeva permakultura*; 2009 – še v prodaji in v knjižnicah

Masanabu Fukuoka; *Revolucija jedne slamke*; 1975

(<http://www.scribd.com/doc/18924889/Masanabu-Fukuoka-Revolucija-Jedne-Slamke>)

13. FESTIVAL ZA *tretje* ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

Vstop prost!

www.f3zo.si

Vsi smo ena generacija!

13. FESTIVAL ZA *tretje* ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

Cankarjev dom, Ljubljana | 1. do 3. oktober 2013 | od 9. do 18. ure

Več kot
150
razstavljavcev

Bogat
kulturni in
spremljevalni
program

Strokovni
in
izobraževalni
program

Nagradni
natečaji
za vse
generacije

Kaj vam pripravljajo organizatorji?

Festival za tretje življenjsko obdobje bo v dnevih med 1. in 3. oktobrom že trinajstič v Cankarjevem domu v Ljubljani, letos pod geslom Vsi smo ena generacija!

Od potopisnih popotovanj do nasvetov za zdravo in aktivno življenje v izobraževalnem programu. Ste kdaj sanjali, da bi se s kolesom podali v daljni Maroko? Ali pa, da bi se sprehodili po zgodovinskem mestecu Jajce? Morda razmišljate, kako bi lahko živeli bolj zdravo ali kako bi v svoj vsakdan vključili nove aktivnosti? V izobraževalnem programu festivala boste na predavanjih, delavnicah in okroglih mizah našli veliko novih informacij in znanj.

Izvedeli boste veliko novega o tradicionalni kitajski medicini, o osteoporozi in ohranjanju zdravih kosti, o vplivu bolečine na kakovost življenja, o naturopatiji, o razstrupljanju za zdravo življenje, pa tudi o tem, kako se soočiti z demenco, ter o paliativni oskrbi. Na voljo vam bodo nasveti za aktivno in zdravo staranje, kako izboljšati svoje bivalno okolje, kakšne so alternativne oblike bivanja, kaj pomeni sobivanje in kako lahko stanovanje enostavno prilagodite novim potrebam. Spoznali boste, kako z medgeneracijskimi aktivnostmi dosežete boljše komunikacijo in kako spodbuditi medgeneracijsko povezovanje.

Ob evropskem letu državljanov boste izvedeli, kako v kar največji meri uživati pravice, ki jih daje starejšim evropsko državljanstvo, in kako (p)ostati aktiven evropski državljan.

Da vam bodo sodobne tehnologije bolj domače, se boste lahko udeležili različnih računalniških izobraževanj. Spoznali pa boste tudi različne računalniške programe in aplikacije za mobilne telefone, ki vam lahko pomagajo skrbeti za vaše zdravje in vam omogočajo zdravniško pomoč na daljavo.

V plesnih in športnih delavnicah boste lahko poskrbeli tudi za razgibavanje. Preizkusili se boste lahko v vadbi z elastičnimi trakovi, se zavrteli v ritmičnem salse in se prepustili ritmu bobnanja na velike žoge pri vadbi drums alive.

Medgeneracijsko druženje. Za dejavno druženje generacij bo poskrbel medgeneracijski program, ki ga za otroke in mladino pripravljajo upokojeanci. Sodelovali boste v projektih, ki so se že lani izkazali za uspešne; v Sovinih uricah, v literarnem programu za otroke, v delavnici Starejši za mlajše, pri lutkovnih igrinah ipd. V strokovnem programu o aktivnem državljanstvu in kakovosti življenja boste iskali odgovore, kaj pomeni biti evropski drža-

vljan – kakšne pravice, kakšne dolžnosti in kakšne odgovornosti nam prinaša evropsko državljanstvo, pa tudi o tem, kaj pomeni biti državljan državljan in kako aktivno državljanstvo uporabiti v vsakdanjem življenju, kako generacije sobivamo v zdajšnji družbi in kako si lahko pomagamo in se spodbujamo za bolj kakovostno življenje na različnih področjih – od izobraževanja do dela, od skrbi za zdravje do pomoči in podpore, ko zbolimo ali opešamo do te mere, da potrebujemo pomoč drugih, da lahko nadaljujemo s kolikor toliko samostojnim življenjem. Prisluhnil boste mnenjem in razpravi uglednih strokovnjakov, politikov in drugih javnih osebnosti, kot so filozofinja, sociologinja in pravna teoretičarka dr. Renata Salecl, zgodovinar in kolumnist dr. Božo Repe, evropsoslanka Mojca Kleva Kekuš, psihoterapevt dr. Viljem Ščuka in številni drugi.

Kulturni program. Tudi kultura povezuje generacije. To bodo dokazali člani kulturnih, umetniških, folklornih in drugih društev ter institucij s svojimi nastopi na odprtem odru festivala. Za glasbene in plesne užitke bo poskrbel ZDUS, ki pripravlja Večer pesmi in plesa ter Srečanje pevskih zborov društev upokojeencev Slovenije.

Sejemska ponudba. Pomemben del festivala je sejemska ponudba. Tudi letos bo urejena po tematskih parkih. Predstavila se bodo društva upokojeencev, občine, domovi za starejše, kulturne ustanove, izobraževalne institucije, športna društva, zdravilišča, farmacevtska podjetja, medijske hiše, založniki, IT podjetja idr. Obiskovalci boste lahko v času sejma po ugodnejših cenah tudi kupovali različne izdelke in lahko boste preizkusili vrsto storitev.

Ne zamudite svetovalnice ZDUS v živo! Prvi dan festivala za tretje življenjsko obdobje se bo svetovalnica ZDUS za izboljšanje bivalnih razmer starejših preselila v Zdusov kotiček, kjer vas bodo svetovalci in strokovnjaki seznanili z različnimi možnostmi za izboljšanje bivalnih razmer starejših in to zlasti z alternativnimi oblikami bivanja, sobivanju in prilagoditvami stanovanj potrebam starejših.

Vabljeni na 13. F3ŽO!

Spremljajte dogajanje na:

www.f3zo.si in www.facebook.com/F3ZO.festival

info.zdus

Zbor članov Zveze društev upokojencev Slovenije, je v skladu z Zakonom o društvih (ZDru-1, Ur. l. RS št. 61/2006 vključujoč spremembe in dopolnitve, Ur. l. RS št. 91/2008, 102/2008, 58/2009, 39/2011 in 64/2011) na zasedanju dne 16. 7. 2013 sprejel naslednji

Statut

Zveze društev upokojencev Slovenije

(prečiščeno besedilo)

I. Temeljna načela

1. člen

Zveza društev upokojencev Slovenije (v nadaljnjem besedilu ZDUS) je nacionalno, samostojno, prostovoljno, interesno, nepridobitno in humanitarno združenje upokojencev in starejših, organiziranih v društvih, klubih in drugih organizacijah upokojencev, registriranih po Zakonu o društvih.

2. člen

Namen ustanovitve in delovanje ZDUS ni pridobivanje dobička. Delovanje ZDUS je javno. Delovanje v ZDUS temelji na enakopravnosti članstva.

II. Pravni status, ime in sedež

3. člen

Zveza društev upokojencev Slovenije je pravna oseba zasebnege prava.

Sedež Zveze društev upokojencev Slovenije (v nadaljevanju ZDUS) je v Ljubljani.

Skrajšano ime Zveze društev upokojencev Slovenije je ZDUS.

4. člen

ZDUS ima svoj žig, ki je okrogle oblike, premera 3 cm, znotraj dvojnega zunanjšega kroga pa je napis ZVEZA DRUŠTEV UPOKOJENCEV SLOVENIJE, in v sredini vodoravno napis LJUBLJANA.

III. Namen in cilji delovanja ZDUS

5. člen

V ZDUS se člani prostovoljno združujejo z namenom medsebojnega povezovanja in sodelovanja za uresničevanje in usklajevanje skupnih interesov, za izboljševanje kakovosti življenja svojih članov, upokojencev in drugih starejših ter za njihovo zastopanje pred državnimi in drugimi organi na ravni države, za izvajanje humanitarne dejavnosti ter drugih dejavnosti, ki so v javnem interesu.

ZDUS deluje v duhu socialne države, socialnega partnerstva in dogovora.

6. člen

Cilji ZDUS so:

- skrb za uresničevanje človekovih pravic in temeljnih svobod;
- izboljšanje gnotnega in socialnega položaja svojih članov, drugih upokojencev in starejših;
- izboljšanje kakovosti življenja svojih članov, drugih upokojencev in starejših v vseh okoljih;
- izboljšanje medgeneracijskega sožitja in solidarnosti;
- preprečevanje družbene izključenosti svojih članov, drugih upokojencev in starejših;
- preprečevanje vseh oblik nasilja in diskriminacije starejših;
- sodelovanje z vsemi organi in organizacijami, ki lahko prispevajo k višji kakovosti življenja starejših ljudi;
- aktivno državljanstvo starejših in njihovo vključevanje v vse

oblike družbenega dialoga, odločanja in soodločanja, ki naj v čim večji meri izkorišča njihove delovne in življenjske izkušnje ter znanje;

- vzpodbujanje medsebojne pomoči starejših;
- skrb za promocijo zdravja starejših;
- skrb za mednarodno povezovanje in
- prostovoljstvo.

IV. Naloge ZDUS

7. člen

Za uspešno doseganje namena in ciljev ZDUS so najpomembnejše naslednje naloge:

- skrb za izboljšanje gnotnega in socialnega položaja upokojencev v sodelovanju z organizacijami upokojencev in drugimi nevladnimi organizacijami ter pomoč pri uveljavljanju njihovih pravic in interesov ter lajšanje psihosocialnih stisk starejših;
- sodelovanje in oblikovanje predlogov pri izpopolnjevanju in izboljšanju sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja, zdravstvenega zavarovanja in zdravstvenega varstva;
- skrb za krepitev zdravja, za zdravo staranje in za staranje v domačem okolju ter uresničevanje zdravega načina življenja;
- skrb za zagotavljanje kakovostne oskrbe in nege na domu ter v institucionalnem varstvu;
- pridobivanje in organiziranje prostovoljcev ter njihovo izobraževanje in urjenje za prostovoljsko delo pri uresničevanju posebnih programov pomoči starejših za starejše;
- razvijanje solidarnosti med generacijami in v okviru starejše generacije;
- zavzemanje za vseživljenjsko učenje starejših;
- obravnavanje stanovanjske problematike upokojencev in starejših, uveljavljanje novih oblik bivalne kulture starejših, oblikovanje predlogov za njeno reševanje ter za razvoj takšne urbanistične politike, ki bo upoštevala potrebe starejših prebivalcev in njihovo vključevanje v družbeno tkivo mest in naselij;
- oblikovanje splošnih smernic za rekreacijo, kulturno in športno delovanje upokojencev in starejših ter organiziranje tega delovanja na državni ravni;
- aktivno poseganje v politično odločanje, ko gre za dolgoročne strateške usmeritve razvoja družbe, ki imajo neposreden vpliv na socialni položaj starejših;
- zavzemanje za ustrezno zastopnost upokojencev in njihovih organizacij v organih odločanja ustanov, ki neposredno ali posredno posegajo v reševanje problematike starejše generacije;
- skrb za družbeno in politično integracijo, za participacijo, za vključevanje in širjenje dostopa v družbeno življenje, za možnost izbire in za ustrezno blaginjo, za samostojno odločanje in enake možnosti za vse generacije;
- sodelovanje pri kandidiranju in imenovanje predstavnikov upokojencev v različne organe v skladu s predpisi;
- preprečevanje vseh procesov, ki bi starejše odrivali v socialno in politično osamitev;
- aktivno nastopanje zoper obnavljanje tiste negativne podobe

- staranja, ki vsiljuje vtis, da je starejše prebivalstvo breme, ki ne upošteva minulega dela in tudi ne izjemnih kulturnih in profesionalnih potencialov, katerih nosilci in varuhi so starejši ljudje;
- skrb za izboljševanje organiziranosti upokojskih organizacij in njihovo medsebojno sodelovanje;
  - spodbujanje sodelovanja s sorodnimi organizacijami v zamejstvu in tujini.

8. člen

ZDUS kot humanitarna organizacija v sodelovanju z organizacijami upokojskega opravlja pretežno del svoje humanitarne dejavnosti na področju socialnega varstva v interesu ter v korist tako upokojske kot starejših ljudi. Pri tem opravlja zlasti naslednje naloge:

- spodbuja solidarnost in humane medsebojne odnose ter razvija različne oblike prostovoljne pomoči in samopomoči v skrbi za ostarele, bolne in onemogle upokojske in starejše;
  - odkriva, spremlja in lajša socialne stiske starejših ljudi;
  - vzpodbuja zagovornišvo ogroženih posameznikov in družbenih skupin;
  - opozarja in spodbuja javnost ter državne organe za načrtovanje in uresničevanje skupnih programov reševanja socialnih stisk;
  - izvaja druge programe za ohranitev ali izboljšanje socialnega položaja starejših in s tem kakovosti njihovega življenja.
- ZDUS poleg nalog iz prvega odstavka tega člena opravlja v javnem interesu tudi naslednje naloge:
- skrbi za ustvarjanje ozračja občutljivosti družbe kot celote za vse oblike zapostavljanja starejših;
  - spodbuja in organizira kulturno ustvarjalnost starejših;
  - spodbuja in organizira aktivnosti za zdrav slog življenja starejših;
  - skrbi za promocijo zdravja v družbi;
  - uvaja nadzor civilne družbe nad delom javnih služb, predvsem tistih, ki skrbijo za kvaliteto življenja starejših.

V. Pogoji in način včlanjevanja in prenehanja članstva

9. člen

Člani ZDUS so društva upokojskega, klubi upokojskega ter druge upokojske organizacije in organizacije starejših, registrirane po Zakonu o društvih (v nadaljevanju: upokojske organizacije). O včlanitvi v ZDUS odloča najvišji organ upokojske organizacije.

10. člen

Članstvo preneha:

- z izstopom na podlagi odločitve najvišjega organa člana;
- ko član preneha obstajati;
- z izključitvijo, če trikrat zaporedoma ne izpolni svojih obveznosti do ZDUS.

VI. Pokrajinske zveze društev upokojskega

11. člen

Z namenom zastopanja interesov v organih in institucijah na območju pokrajine ter njihovega usklajenega delovanja in učinkovitejšega reševanja nalog ZDUS iz 7. in 8. člena tega Statuta upokojske organizacije ustanavljajo pokrajinske zveze (v nadaljevanju PZDU).

- Cilji PZDU so smiselno skladni s cilji ZDUS.
- Število pokrajinskih zvez društev upokojskega in njihova območja določi Zbor članov ZDUS.
- ZDUS skrbi za nemoteno delovanje PZDU za dogovorjeni del programa.

12. člen

PZDU z namenom uspešnega uresničevanja nalog iz 7. in 8. člena tega Statuta opravljajo predvsem naslednje naloge:

- skrbijo za povezovanje in sodelovanje z lokalnimi skupnostmi v pokrajini, z upravnimi enotami, centri za socialno delo, domovi za starejše, organizacijami za izvajanje pokojninskega, invalidskega in zdravstvenega zavarovanja, zdravstvenimi zavodi in z nevladnimi organizacijami;
- organizirajo razprave in oblikujejo stališča do zakonodaje, ki se obravnava socialno varnost starejših v najširšem pomenu;
- skrbijo za uresničevanje projektov in drugih aktivnosti, dogovorjenih na ravni PZDU in ZDUS, v katere so se vključile upokojske organizacije z območja pokrajine;
- skrbijo za sprotno informiranost upokojskih organizacij, o vseh zadevah, ki so obravnavane na ravni ZDUS in o sprejetih sklepih in stališčih;
- skrbijo za ozaveščanje upokojskih organizacij o vlogi in pomenu tako PZDU kot ZDUS;
- organizirajo rekreacijsko športna tekmovanja v PZDU;
- organizirajo skupne kulturne prireditve in tekmovanja v PZDU;
- organizirajo srečanja upokojskih organizacij v PZDU;
- razdeljujejo finančna sredstva upokojskim organizacijam na svojem območju za izvajanje v PZDU in ZDUS dogovorjenih projektov, programov in drugih aktivnosti na podlagi meril in kriterijev, ki jih sprejmejo organi ZDUS;
- volijo predstavnike upokojskih organizacij z območja pokrajine, ki so izpolnile obveznosti iz prve alineje 14. člena, v Zbor članov ZDUS, na podlagi njihovega pooblastila in v skladu s Pravilnikom o volitvah ZDUS;
- predlagajo kandidate za predsednika in podpredsednike, člane in namestnike Nadzornega odbora in Častnega razsodišča ter člane stalnih komisij v skladu s Pravilnikom o volitvah ZDUS, iz upokojskih organizacij, ki so izpolnile obveznosti iz prve alineje 14. člena;
- podeljujejo priznanja in pohvale;
- organizirajo in vzpodbujajo medsebojno pomoč članstva.

VII. Pravice in obveznosti članov

13. člen

Pravice članov so, da preko PZDU:

- predlagajo svoje predstavnike v organe ZDUS in so lahko izvoljeni ali imenovani vanje;
- so seznanjeni s programom dela in finančno-materialnim poslovanjem ter siceršnjim delovanjem ZDUS;
- aktivno sodelujejo v delu ZDUS in odločajo o njem;
- seznanjajo ZDUS s svojimi problemi in potrebami ter dobijo strokovno pomoč;
- predlagajo ZDUS obravnavo pomembnih vprašanj in sprejem stališč o njih.

14. člen

Obveznosti članov so, da:

- plačujejo članarino;
- se ravnajo po Statutu ter drugih splošnih aktih in sklepih organov ZDUS;
- sodelujejo pri izvajanju skupno dogovorjenih nalog in prispevajo k uresničevanju ciljev ZDUS;
- varujejo ugled ZDUS.

VIII. Upravljanje in organi

15. člen

Člani uresničujejo svoje upravljalne pravice posredno preko PZDU, in sicer tako, da je upoštevano načelo sorazmernosti pri določanju predstavnikov v organe ZDUS.

16. člen

Organi in funkcionarji ZDUS:

Organi:

1. Zbor članov
2. Upravni odbor
3. Predsednik ZDUS
4. Nadzorni odbor
5. Častno razsodišče

Funkcionarji:

1. Podpredsedniki ZDUS
2. Predstavniki ZDUS v različnih organizacijah in organih

17. člen

Mandat vseh organov, funkcionarjev in delovnih teles v ZDUS je 4 leta.

Mandat izvoljenih članov organov, funkcionarjev in delovnih teles ZDUS se lahko le enkrat ponovi.

Mandat članov organov, funkcionarjev in delovnih teles ZDUS preneha:

- s pretekom 4 letne mandatne dobe;
- z odstopom, kar ugotovi pristojni organ.
- članom delovnih teles pa tudi na predlog predlagatelja (PZDU).

Mandat lahko preneha z razrešitvijo:

- če hujše krši določila Statuta in drugih aktov ZDUS;
- če se ne udeležuje več kot 1/3 sej organa, katerega član je;
- če s svojim ravnanjem škodi ugledu ZDUS.

O odstopu se seznanijo Zbor članov, ki o odstopu sprejme ugotovitveni sklep.

1. Zbor članov

18. člen

Najvišji organ ZDUS je Zbor članov, ki ga sestavljajo izvoljeni predstavniki v PZDU in predstavnik upokojenskih organizacij, aktivov in klubov organiziranih na državni ravni, ki so registrirani v skladu z Zakonom o društvih.

Zbor članov je lahko redni ali izredni.

Zbor članov je obvezno enkrat letno ob sprejemanju letnega poročila o poslovanju ZDUS.

Zbor članov skliče predsednik ZDUS.

Zbor članov lahko kadarkoli skliče tudi petina vseh upokojenskih organizacij, članov ZDUS.

Zbor članov se lahko skliče tudi na podlagi sklepa Upravnega odbora.

Upravni odbor mora sklicati Zbor članov, če to zahteva Nadzorni odbor, ki pa mora v predlogu navesti tudi razlog za sklic in o čem naj Zbor članov razpravlja. Če Upravni odbor Zbora članov ne skliče v roku 30 dni, ga skliče Nadzorni odbor sam, ki je dolžan predložiti dnevni red z ustreznim gradivom.

Način volitev predstavnikov v Zbor članov določa poseben Pravilnik o volitvah ZDUS.

19. člen

Volitve predstavnikov v Zbor članov se opravijo v PZDU na predlog organizacij upokojencev, in sicer na podlagi meril, ki ga za vsak volilni Zbor članov sprejme Upravni odbor, vendar tako, da vsak predstavnik predstavlja najmanj 5.500 članov upokojenskih organizacij.

Število članov upokojenskih organizacij se ugotavlja na podlagi izračuna števila članov iz članarine, nakazane na račun ZDUS v minulem letu, z možnostjo tolerance do deset odstotkov.

20. člen

Potek dela na Zboru članov se določi s Poslovnikom, ki ga Zbor članov sprejme za vsako zasedanje posebej.

21. člen

Zbor članov je sklepčen, če je prisotnih najmanj dve tretjini vseh

predstavnikov članov ZDUS. Če ob napovedanem času zbor ni sklepčen, se začetek preloži za 30 minut, nakar je zbor sklepčen, če je na njem prisotna najmanj polovica predstavnikov. Odločitve pa so veljavno sprejete, če je zanje glasovala večina prisotnih članov.

22. člen

Članom Zbora mora biti gradivo poslano najmanj 14 dni pred zasedanjem hkrati z vabilom, v nujnih primerih pa najmanj 10 dni pred zasedanjem.

23. člen

Na Zbor članov se kot gostje praviloma vabijo predstavniki ministrstev, pristojnih za področja na katerih deluje ZDUS, organizacij pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter zdravstvenega zavarovanja in sorodnih nevladnih organizacij.

Pristojnosti Zbora članov

24. člen

Zbor članov:

- sprejema, spreminja in dopolnjuje Statut ZDUS;
- sprejema poslovnik o delu Zbora članov;
- odloča o pritožbah na odločitve organov ZDUS in zastopnika ZDUS na prvem Zboru članov;
- sprejema letno poročilo o poslovanju ZDUS;
- sprejema letni program in finančni načrt ZDUS;
- voli in razrešuje predsednika ZDUS;
- voli in razrešuje podpredsednike ZDUS na predlog predsednika ZDUS;
- voli in razrešuje člane in namestnike članov Nadzornega odbora;
- voli in razrešuje člane in namestnike članov Častnega razsodišča;
- sprejema poslovnik za delo Častnega razsodišča;
- odloča o pritožbah zoper sklep Častnega razsodišča;
- ustanavlja sklade oziroma različne oblike samopomoči ter odloča o obveznostih članov;
- odloča o pridobivanju in odsvojitvi nepremičnega premoženja;
- odloča o prenehanju ZDUS;

25. člen

Zbor članov lahko na redni ali izredni seji obravnava predlog za predčasno razrešitev predsednika in podpredsednike, če tako predlaga Nadzorni odbor ali petina predstavnikov v Zboru članov. Predlagatelji so dolžni navesti razloge ter jih posredovati predstavnikom v Zboru članov najmanj 20 dni pred zasedanjem.

2. Upravni odbor

26. člen

Upravni odbor je izvršilni organ Zbora članov. Sestavljajo ga predsednik in podpredsedniki ZDUS ter predsedniki PZDU oziroma od njih pooblaščen predstavnik PZDU in predstavnik upokojenskih organizacij, aktivov in klubov na državni ravni. Predsednik ZDUS je tudi predsednik Upravnega odbora.

27. člen

Upravni odbor se konstituira na prvi seji po volilnem Zboru članov in sprejme ugotovitveni sklep o sestavi Upravnega odbora. Pristojnosti Upravnega odbora

28. člen

Upravni odbor je zlasti pristojen, da:

- pripravlja predlog statuta in njegovih sprememb in dopolnitev;
- sprejme ugotovitveni sklep o vključitvi upokojenske organizacije v ZDUS;
- sprejema pravilnike in druge splošne akte za delovanje ZDUS razen tistih, ki so v izključni pristojnosti pristojnih Zbora članov;
- določi enega od podpredsednikov za drugega zakonitega zastopnika ZDUS;

- sprejema splošne akte o urejanju medsebojnih razmerij zaposlenih v ZDUS;
- sprejme predlog letnega poslovnega poročila in poročilo o finančnem poslovanju z bilanco stanja in izkazom poslovnega izida;
- določi nagrado predsedniku in podpredsednikom ZDUS;
- pripravlja predloge programov dela in jih predlaga Zboru članov;
- predlaga Zboru članov višino prispevka in posmrtnine Sklada vzajemne samopomoči;
- skrbi za finančno in materialno poslovanje ZDUS;
- sklepa sporazume in pogodbe o poslovanju ZDUS;
- upravlja s premoženjem in je soodgovoren za zakonitost in smotnost pri tem upravljanju;
- odloča o izvajalcu finančnega poslovanja;
- odloča o izvajalcih posameznih del, ki izhajajo iz sprejetih projektov in programov dela;
- imenuje člane strokovnega sveta kot posvetovalnega organa ZDUS;
- ustanavlja stalna delovna telesa in ekspertne skupine ter imenuje njihove člane;
- imenuje predstavnike upokoјencev v organe upravljanja Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Nepremičninskega sklada pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. o. o., Kapital-ske družbe, d. o. o. ter v druge organe v skladu s predpisi.
- odloča o članstvu ZDUS v drugih civilnodružbenih in nevladnih organizacijah oziroma skupnostih in o sodelovanju z njimi;
- predstavlja Skupščino Delfin hotela ZDUS, d. o. o., Izola in imenuje člane Nadzornega sveta tega hotela;
- podeljuje pohvale in priznanja ZDUS;
- poroča zboru članov o svojem delu.

29. člen

Seje Upravnega odbora sklicuje predsednik ZDUS, v njegovi odsotnosti pa podpredsednik, ki ga nadomešča. Predsednik, v njegovi odsotnosti pa podpredsednik, ki ga nadomešča, lahko skliče korespondenčno sejo po telefonu, elektronski pošti ali drugače.

Seja Upravnega odbora poteka v skladu s Poslovníkom o delu organov in delovnih teles ZDUS.

Upravni odbor je sklepčen če je na seji navzoča večina članov.

Upravni odbor je za svoje delo odgovoren Zboru članov.

3. Predsednik ZDUS

30. člen

Predsednik ZDUS je njen zakoniti zastopnik in opravlja zlasti naslednje naloge:

- predstavlja ZDUS in skrbi za zakonitost njenega dela;
- skrbi za izvrševanje sklepov, ki jih sprejemata Zbor članov in Upravni odbor;
- o izvrševanju sklepov iz prejšnje alineje in o svojih ukrepih poroča Zboru članov in Upravnemu odboru;
- sklicuje in vodi seje Upravnega odbora;
- zastopa ZDUS v pravnem prometu;
- je odgovorni nosilec priprave predlogov splošnih aktov ZDUS, ki jih sprejemata Zbor članov in UO;
- odloča o disciplinski odgovornosti zaposlenih delavcev;
- predlaga Upravnemu odboru ustanovitev ekspertnih skupin in njihov sestav.
- sklicuje Zbor članov;
- predlaga kandidate za podpredsednike ZDUS;
- pooblasti enega izmed podpredsednikov, da ga nadomešča v njegovi odsotnosti, sklepa pogodbe z izvajalci različnih nalog z delovnega področja ZDUS v skladu z veljavnimi predpisi in v okviru finančnega načrta;

- določi področja dela za podpredsednike ZDUS.

4. Nadzorni odbor

31. člen

Nadzorni odbor sestavljajo 3 člani in 3 namestniki članov.

Nadzorni odbor opravlja notranji nadzor nad finančnim in materialnim poslovanjem ZDUS, ta zlasti ugotavlja, ali to poslovanje poteka v skladu s predpisi in sklepi organov ZDUS.

Nadzorni odbor se konstituira na prvi seji, ko izmed svojih članov izvoli predsednika. Članstvo v Nadzornem odboru je omejeno na največ dva mandata. Nadzorni odbor samostojno sprejme Poslovník za svoje delo.

Nadzorni odbor je sklepčen, če so na seji prisotni trije člani ali njihovi namestniki. Veljavne sklepe sprejema z večino glasov.

Predsednik Nadzornega odbora je vabljen na vse seje Upravnega odbora in na Zbor članov.

Člani Nadzornega odbora ne morejo biti: člani Upravnega odbora, Častnega razsodišča in drugih delovnih teles.

Nadzorni odbor o svojem delu poroča Upravnemu odboru in Zboru članov.

5. Častno razsodišče

32. člen

Častno razsodišče ima tri člane in tri namestnike. Častno razsodišče se konstituira na prvi seji, ko izvoli predsednika.

Častno razsodišče je sklepčno, če so na seji prisotni trije člani ali njihovi namestniki. Veljavne sklepe sprejema z večino glasov.

Člani Časnega razsodišča ne morejo biti: člani Upravnega odbora, Nadzornega odbora in drugih delovnih teles.

33. člen

Častno razsodišče obravnava kršitve članov ZDUS ter kršitve članov organov in funkcionarjev ZDUS na podlagi poslovníka, ki ga sprejme Zbor članov.

Sklepe sprejema, če so prisotni vsi člani, v primeru njihove odsotnosti pa namestniki. Sklep je sprejet, če zanj glasuje večina.

Kršitve so lahko:

- kršitve določb Statuta in drugih aktov ZDUS;
- neizvrševanje sklepov njenih organov;
- kršitve splošnih etičnih in moralnih norm, ki škodujejo ugledu ZDUS.

Častno razsodišče odloča na podlagi zahteve ali pa po lastni presoji, in sicer predvsem svetovalno.

Častno razsodišče praviloma želi s svojim vplivom in posredovanjem doseči, da kršitelj sam spremeni svoje vedenje. Če tega ne more doseči, lahko izreče enega od naslednjih ukrepov:

- opomin,
- javni opomin,
- odpoklic, če je kršitelj član organov ali funkcionar ZDUS, razen za predsednika in podpredsednike ZDUS.

Funkcionarji so tudi predstavniki ZDUS v različnih organizacijah in organih.

Častno razsodišče o izrečenem ukrepu izda obrazložen sklep. Zoper sklep ima prizadeti pravico pritožbe na Zbor članov, ki dokončno odloča o zadevi.

IX. Funkcionarji ZDUS

1. Podpredsedniki ZDUS

34. člen

ZDUS ima največ tri podpredsednike, ki imajo naslednje naloge:

- vodijo in organizirajo ter usklajujejo delovni proces svojih področij z drugimi področji;
- pripravljajo predloge letnih delovnih načrtov in programov razvoja področij, ki jih vodijo ter poročil o njihovem izvrševanju in rezultatih poslovanja področja;
- sodelujejo pri pripravljanju splošnih aktov ZDUS;

- skrbijo za izvrševanje sklepov Zbora članov in UO, ki se nanašajo na njihova področja;
- usmerjajo in usklajujejo delo delovnih teles, ki delujejo na področjih, ki jih vodijo;
- na podlagi pooblastila ali po nalogu predsednika ZDUS zastopajo ZDUS;
- skrbijo za stike z upokojenskimi organizacijami preko PZDU.

X. Delovna telesa

1. Strokovni svet

35. člen

Strokovni svet je posvetovalni organ, ki ga sestavljajo strokovnjaki s ključnih področij delovanja ZDUS v skladu s cilji in nalogami, opredeljenimi v 7. in 8. členu tega Statuta in 17. člena Zakona o humanitarnih organizacijah.

Naloge Strokovnega sveta so:

- spremlja in proučuje problematiko upokojencev in drugih starejših z vidika uresničevanja strateških usmeritev ZDUS in ciljev nacionalne strategije o kakovostnem staranju;
- pripravlja strokovne predloge za razvoj posameznih dejavnosti za uresničevanje humanitarnega poslanstva ZDUS in daje mnenja k programom ter spremlja izvrševanje programov;
- podpira razvoj socialno inovativnih in komplementarnih dejavnosti na področju socialnih dejavnosti na področju socialne varnosti in kakovosti življenja starejših;
- spremlja dejavnost raziskovalnih in izobraževalnih institucij na področju socialnega varstva ter skrbi za povezovanje nalog ZDUS z njimi.

Pri delu Strokovnega sveta lahko sodelujejo tudi zunanji sodelavci, strokovnjaki za posamezna področja.

Delo Strokovnega sveta ureja poslovnik.

O svojem delu Strokovni svet poroča predsedniku ZDUS in Upravnemu odboru ZDUS.

2. Komisije

36. člen

Komisije, kot stalna delovna telesa Upravnega odbora, delajo v okviru delovnih področij in nalog, ki jih določi Upravni odbor, na podlagi katerih poročajo, predlagajo, posredujejo stališča in rešitve.

Upravni odbor s sklepom ustanavlja stalne komisije za posamezna področja, v katerem določi njihove naloge, število članov in njihov mandat, razen če ton i določeno s posebnim aktom.

Komisije praviloma štejejo do sedem članov, glede na zahtevnot oz. Specifičnost področja delovanja se lahko njihovo število poveča do dva člana.

Upravni odbor skladno z zgornjima določbama ustanavlja tudi ekspertne skupine.

Upravni odbor na svoji prvi seji po izvolitvi imenuje Komisijo za kadrovske in organizacijske zadeve, ki vodi vse kadrovske postopke za ZDUS in v imenu ZDUS.

XI. Premoženje ter materialno in finančno poslovanje

37. člen

Premoženje ZDUS sestavljajo denarna in druga sredstva, ki jih pridobi:

- s članarino;
- z darili in volili;
- s prispevki donatorjev;
- iz javnih sredstev;
- z udeležbo v dobičku nepremičnega premoženja;
- z upravljanjem dejavnosti ZDUS;
- in iz drugih virov.

Premoženje ZDUS sestavljajo tudi njene nepremične in premične stvari ter materialne pravice.

ZDUS je lastnik Delfin hotela ZDUS, d. o. o., Izola v sestavi kate-rega deluje Vila Anna v Rogaški Slatini.

38. člen

Če ZDUS pri opravljanju svoje dejavnosti ustvari presežek prihodkov nad odhodki ga mora porabiti za uresničevanje svojega namena in ciljev oz. za opravljanje nepridobitne dejavnosti, določene s tem statutom. Presežek se prenese v finančni plan za naslednje leto.

ZDUS ne sme deliti svojega premoženja članom. Vsaka delitev premoženja ZDUS med njene člane je nična.

39. člen

Sredstva, ki jih ZDUS namensko pridobiva za izvajanje projektov in programov, mora voditi in izkazovati ločeno od drugih sredstev, namenjenih za njeno redno poslovanje.

Del sredstev ZDUS se z letnim finančnim načrtom nameni za delovanje PZDU. Pri tem se kot odločilna kriterija upoštevata število članov in število upokojenskih organizacij s plačano članarino ZDUS.

Za izvajanje projektov, za katera ZDUS pridobi finančna sredstev iz razpisov in izvedbo projekta prenese na PZDU ali upokojensko organizacijo, se skladno z obsegom projekta prenese tudi ustrezen del finančnih sredstev. Med ZDUS in izvajalcem projekta se sklene ustrezna pogodba.

ZDUS razpolaga s finančnimi sredstvi za njeno redno poslovanje v skladu z letnim programom dela in finančnim planom, ki ju sprejme Zbor članov ZDUS.

40. člen

Finančno poslovanje ZDUS mora biti tako organizirano in vodeno, da je dostopno javnemu nadzoru in da lahko dobijo vpogled v poslovanje vsi člani ZDUS.

Predsednik ZDUS je odredbodajalec in z računovodjem podpisuje listine finančne narave. Ob zadržanosti predsednika ZDUS je odredbodajalec pooblaščen podpredsednik.

41. člen

ZDUS mora zagotavljati podatke o svojem finančnem in materialnem poslovanju na podlagi podatkov finančnega knjigovodstva, ki se izkazujejo z računovodskim standardom za društva in po sistemu dvostavnega knjigovodstva.

42. člen

Delo prostovoljcev v Zvezi je praviloma častno in brezplačno. Kadar obseg dela pomeni za posameznega člana večjo obremenitev in če to delo redno opravlja v naprej določenem času, se tako delo lahko posebej nagraduje v skladu s pravilnikom o nagrajevanju, ki ga sprejme Upravni odbor.

XII. Sklad vzajemne samopomoči

43. člen

Na pobudo organizacij upokojencev je bil pri ZDUS ustanovljen Sklad vzajemne samopomoči (v nadaljevanju: Sklad). Akt o njegovi ustanovitvi je sprejel najvišji organ ZDUS.

V že ustanovljenem Skladu so lahko njegovi člani le upokojenci, ki so člani organizacij upokojencev in njihovi zakonci.

Organizacijo in poslovanje Sklada ureja poseben pravilnik, ki ga sprejme Zbor članov na predlog Upravnega odbora.

Za pravilno in smotno poslovanje tega Sklada skrbi Odbor Sklada, ki ga imenuje Upravni odbor ZDUS. Odbor Sklada dvakrat letno poroča Upravnemu odboru o poslovanju Sklada in mu predlaga morebitne spremembe in dopolnitve Pravilnika.

Za Sklad opravlja strokovne in administrativne naloge strokovna služba ZDUS.

Sklep o ukinitvi Sklada vzajemne samopomoči sprejme Zbor članov.

XIII. Pridobitna dejavnost

44. člen

ZDUS lahko opravlja naslednje pridobitne dejavnosti za uresničevanje namena in ciljev :

- založniška dejavnost;
- počitniška dejavnost;
- druge dejavnosti, ki omogočajo uresničevanje namenov in ciljev ZDUS.

Pridobitni dejavnosti iz 1. odstavka tega člena sta povezani z namenom in cilji ZDUS in se izvajata kot dopolnilna dejavnost njeni nepridobitni dejavnosti.

XIV. Odgovornost

45. člen

ZDUS odgovarja za svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem.

Ne glede na prvi odstavek tega člena za obveznosti ZDUS odgovarjajo solidarno in z vsem svojim premoženjem tudi njegove odgovorne osebe v skladu z ZDru-1.

XV. Strokovna služba ZDUS

46. člen

Strokovna služba ZDUS zagotavlja strokovne, organizacijske in administrativne naloge za izvajanje nepridobitne in pridobitne dejavnosti ZDUS.

Uspešno in kvalitetno delo strokovne službe ZDUS terja, da so v strokovni službi praviloma zaposleni delavci v rednem delovnem razmerju.

Poleg delavcev, ki so v rednem delovnem razmerju, lahko delajo tudi pogodbeni delavci, v skladu z veljavno zakonodajo ter prostovoljci.

Akt o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v strokovni službi sprejme Upravni odbor ZDUS.

XVI. Javnost dela in obveščanje

47. člen

Delo ZDUS in njenih organov je javno.

ZDUS obvešča svoje člane:

- s pravico vpogleda članov v zapisnike organov, ki so javni;
- preko svojega glasila in spletne strani ZDUS;
- preko sredstev javnega obveščanja.

ZDUS obvešča članstvo in javnost o svojem delu tako, da na seje vabi predstavnike sredstev javnega obveščanja ter drugih zainteresiranih organov in organizacij, da organizira okrogle mize, delavnice, posvetovanja, tematske konference in tribune ter druge participativne oblike javnega dialoga.

Javnost dela zagotavlja in je zanjo odgovoren predsednik ZDUS ali od njega pooblaščen oseba, ki sta pooblaščen tudi za dajanje informacij.

XVII. Priznanja

48. člen

Priznanja ZDUS so:

- pisno priznanje ZDUS;
- mala plaketa ZDUS;
- velika plaketa ZDUS;
- naziv in listina častni član ZDUS;
- posebna priznanja ZDUS.

Naziv častnega člana je najvišje priznanje, ki ga podeli ZDUS posamezniku za izredno uspešno delo in bistveni prispevek k razvoju in uveljavljanju ZDUS.

Naziv častnega člana podeljuje Zbor članov na predlog Upravnega odbora, odločitev pa sprejema z dvotretjinsko večino.

Merila, postopek in organ odločanja za druga priznanja ZDUS

ureja Pravilnik o priznanjih, ki ga sprejme Upravni odbor ZDUS. ZDUS na predlog PZDU enkrat letno izbere in nagradi najboljše prostovoljce.

ZDUS podeljuje priznanja posameznikom in organizacijam za dolgoletno aktivno delo in sodelovanje pri uresničevanju nalog upokojenskih organizacij. Merila in kriteriji ter vrste priznanj kot tudi način podeljevanja se uredi s posebnim pravilnikom.

XVIII. Spremembe in dopolnitve temeljnega akta

49. člen

Spremembe in dopolnitve Statuta lahko predlagajo člani ZDUS ali organi ZDUS.

Spremembe in dopolnitve Statuta pripravi Statutarna komisija ali drug organ, ki ga imenuje Upravni odbor in jih predloži v obravnavo Upravnemu odboru.

Upravni odbor določi predlog sprememb in dopolnitev Statuta in ga predloži v 60 dnevno obravnavo upokojenskim organizacijam.

Pravočasno prispele pripombe obravnava Upravni odbor in določi predlog sprememb in dopolnitev Statuta, ki jih predloži v sprejem Zboru članov ZDUS.

Spremembe in dopolnitve Statuta ZDUS začnejo veljati naslednji dan, ko jih je sprejel Zbor članov ZDUS, uporabljajo pa se z dnem, ko pristojni upravni organ potrdi, da so v skladu z Zakonom o društvih.

XIX. Prenehanje ZDUS in razpolaganje s premoženjem v primeru prenehanja

50. člen

ZDUS preneha po sklepu Zbora članov, če se ugotovi, da ni več potrebe ali možnosti za njeno nadaljnje delovanje in če sta za tak sklep glasovali najmanj dve tretjini članov.

ZDUS lahko preneha tudi po samem zakonu.

Če zbor članov ne sklene drugače, preidejo pravice in obveznosti ZDUS ob njenem prenehanju na člane ZDUS, in sicer sorazmerno glede na število članov v času prenehanja.

XX. Prehodne in končne določbe

51. člen

Za razlago določb tega Statuta v zvezi z njihovo uporabo, je pristojen Upravni odbor. V primeru spora, pa sprejme avtentično razlago Zbor članov.

52. člen

Določbe tega Statuta začnejo veljati naslednji dan, ko jih je sprejel Zbor članov, uporabljajo pa se, ko pristojni upravni organ za notranje zadeve ugotovi in potrdi, da so v skladu z Zakonom o društvih.

53. člen

Prečiščeno besedilo Statuta ZDUS, sprejeto na Zboru članov na zasedanju 16. 7. 2013, vsebuje določbe Statuta ZDUS sprejete na Zboru članov 30. 9. 2008 ter spremembe in dopolnitve Statuta sprejete na zboru članov 16. 7. 2013.

*dr. Mateja Kožuh Novak, dr. sci.,
predsednica ZDUS*

Medgeneracijsko sodelovanje bo tretjič povezalo Slovenijo

Projekt Simbioza, prvi vseslovenski prostovoljski projekt za povečanje računalniške pismenosti starejših je v letu 2011 nastal na pobudo Zavoda Ypsilon. Do leta 2012 je projekt rasel tako v kakovosti, kot po številu udeležencev. Samo lani se je projekta, ki je potekal na več kot 300 lokacijah po vsej Sloveniji, udeležilo blizu 8 tisoč udeležencev.

Simbioza – že tretje leto zapored povezuje generacije.

Letošnje delavnice projekta Simbioza bodo starejšim ponudile brezplačno izobraževanje o osnovah dela z računalnikom, z urejevalnikom besedil, o elektronski pošti, o internetu, družbenih omrežjih in mobilni telefoniji.

»Lani so udeleženci delavnic prvič lahko osvajali znanje na dveh novih modulih - družbeno omrežje Facebook in mobilna telefonija - za katera je vladalo res veliko zanimanje. Letos ohranjamo vse elemente programa in dodatno izpopolnjujemo, na nekaterih lokacijah pa uvajamo nov modul uporabe tabličnih računalnikov,« napoveduje Ana Pleško, vodja projekta Simbioza 2013.

»Izkušnje iz minulih let kažejo, da je interes udeležencev na nekaterih lokacijah celo večji, kot so naše možnosti. Zato prijazen nasvet starejšim: čim prej - tem bolje. Seveda smo veseli tudi vseh prostovoljcev, saj pomoči nikoli ni preveč. Ker še dopolnjujemo seznam lokacij izobraževanja, vljudno vabimo k prijavi tudi vse ustanove, ki bi želele v oktobru za teden dni odpreti vrata medgeneracijskemu sodelovanju,« poziva pobudnik projekta Žiga Vavpotič.

Izobraževanja bodo vsak dan, in to od ponedeljka, 21. oktobra do petka, 25. oktobra 2013. Vsak dan bo namenjen enemu od petih modulov, in sicer v dveh terminih – dopoldanskem in popoldanskem. Mlajši bodo posredovali svoja znanja starejšim v številnih šolah, knjižnicah, fakultetah, domovih za starejše in na drugih lokacijah po vsej Sloveniji. Seznam lokacij bo objavljen na prenovljeni spletni strani www.simbioza.eu, kjer se lahko naročite tudi na mesečne e-novice Simbioznik, ki bodo vsak drugi ponedeljek v mesecu seznanjale bralce z novostmi in aktualnimi dogodki (http://issuu.com/simbioza_eu/docs/simbioznik-julij_2013).

»Veseli in ponosni smo, da lahko že tretje leto udeležencem ponudimo učenje novih veščin pri uporabi sodobne tehnologije. Potrudili se bomo, da bodo letošnje delavnice še bolj kakovostne, prijetne in zanimive. Pozitivni odzivi udeležencev nam

kažejo, da smo na pravi poti. Ne nazadnje pa o tem priča tudi dejstvo, da ideja Simbioze raste in utira nove poti medgeneracijskemu sodelovanju,« je razvoj projekta orisala Ana Pleško, vodja projekta Simbioza 2013.

Prijave na projekt Simbioza 2013 že tečejo. Prijave za sodelovanje v projektu Simbioza, namenjenim tudi starejšim, ki se želijo spoznati z računalnikom in mobilno telefonijo, ter vsem, ki se bi radi preizkusili v vlogi mentorja brezplačnih delavnic računalniškega opismenjevanja, že sprejemajo. Prijaviti se je mogoče so prek spletnega mesta www.simbioza.eu, na brezplačni telefonski številki 040/940 888 in na vpisnih točkah po Sloveniji.

Poslanstvo brezplačnih delavnic se širi. V letošnjem letu se projektna ekipa nadeja podobnega uspeha delavnic kot lani. Simbioza pa se z letošnjim letom seli tudi iz okvirov jesenskih delavnic in prehaja v trajnostni projekt. Poleg brezplačnih delavnic bosta še letos namreč zaživela tudi program Simbioza mojstri, neprofitni projekt, ki bo v duhu socialnega podjetništva teže zaposljivim mladim omogočil izobraževanje in nato pridobivanje prvih delovnih izkušenj. Jeseni pa v Ljubljani vrata odpira vrata še Simbioza medgeneracijski center. Še v letošnjem letu bodo s svojim programom zaživele tudi Simbioza šole, zamisel in vizija projekta pa je, da bi Simbioza v prihodnjem letu zaživela tudi v tujini.

»Vesel sem, da Simbioza širi svoje delovanje in da bo z letošnjim letom Slovenijo in svet trajnostno povezovala. S tem zagotovo postavljamo nove mejnike v prihodnosti medgeneracijskega sodelovanja pri nas,« pravi pobudnik projekta Žiga Vavpotič. Cilj Simbioze je tako ustvarjati preplet medgeneracijskega sodelovanja, prostovoljstva, prenos izkušenj in znanja med generacijami vse dni v letu.

Prijave na projekt Simbioza 2013 so že možne. Prijave za sodelovanje v projektu Simbioza, namenjenim tudi starejšim, ki se želijo seznaniti z računalnikom in mobilno telefonijo, ter vseh, ki se bi radi preizkusili v vlogi mentorjev brezplačnih delavnic računalniškega opismenjevanja, že sprejemajo. Prijaviti se je mogoče so prek spletnega mesta www.simbioza.eu, na brezplačni telefonski številki 040/940 888 in na vpisnih točkah po Sloveniji. Delavnice se bodo zvrstile po vsej Sloveniji v tednu med 21. in 25. oktobrom 2013.

Za več informacij obiščite spletno stran: www.simbioza.eu

Vila Ana v Rogoški Slatini

Le 10 minut hoda do Rogaške Riviere

Ne želite biti sami gospodarji svojega časa, izberite oddih v Vili Ana.

Akcija! 1.8. - 14.9.2013

Nočitev z zajtrkom	2 noči	3 noči	4 noči	dodatni dan
Upokojenci, člani DU	49,00	69,00	81,00	27,00
Ostali gostje	54,00	76,50	90,00	30,00

V času bivanja je možno izkoristiti le eno akcijsko ponudbo. Ostali dnevi se obračunajo po ceni za dodatni dan.

Vsem ki boste pri nas bivali vsaj 5 noči, podarimo eno 3-urno vstopnico za kopanje v bazenih Rogaške Riviere ali Term Olimia.

Vila Ana** je idealna izbira oddiha za tiste:

- ▶ ki uživate v miru in ne marate hotelskega vrveža,
- ▶ ki želite za prazne želodčke skrbeti sami in
- ▶ za tiste, ki iščete poceni počitnice.

Nudi:

- ▶ 13 sob z lastno kopalnico (dvo- in tro-posteljne, TV, radio, WC, tuš),
- ▶ dnevni prostor za druženje in kuhinja v pritličju,
- ▶ brezžični internet v recepciji.

Namig za preživljanje prostega časa:

Voda je življenje - uživajte v njej ...

- ▶ 10 min. (1 km) hoda skozi zdraviliški park do termalnih bazenov Rogaške Riviere,
- ▶ 15 min. (15 km) vožnje do Term Olimia (v času poletne sezone Rogaško Slatino in Podčetrtek povezuje turistični vlakec).

Popusti:

- ▶ 10% popust za upokojence, ki so člani društva, kluba ali aktiva upokojencev, člani kluba revije Vzajemnost.
- ▶ Popusti za otroke pri bivanju z 2. odraslima osebama:
  - otroci do vključno 6. leta bivajo brezplačno,
  - otroci od 7. do vključno 12. leta imajo 50% popusta.
- ▶ Doplačila na dan: enoposteljna soba 10,00 EUR in turistična taksa. Otroški popusti pri bivanju z eno odraslo osebo se obračunajo na ceno enoposteljne sobe.

Informacije in rezervacije:

Vila Ana, Ulica XIV. divizije 14, Rogaška Slatina

T: 05/ 6607 400

E: rezervacije@hotel-delfin.si

www.hotel-delfin.si

S terena

Za kazenski pregon odgovornih za Zujf

ZDUS se je po odločitvi ustavnega sodišča, da razveljavi del 143. čl. zakona za uravnoteženje javnih financ (Zujf), ki se nanaša na znižanje pokojnin nekaj več kot 26 tisoč upokojencem, odločila za naznanitev suma storitve kaznivega dejanja oškodovanja javnih sredstev in nevestnega dela v službi.

Podpredsednik ZDUS Anton Donko je na tiskovni konferenci 30. julija poudaril, da so člani na konferenci zveze društev upokojencev pred kratkim soglasno sprejeli sklep, da se uvede postopek ugotavljanja odgovornosti za nastale posledice sprejetja Zujfa.

Kazenska odgovornost: Matej Perpar iz odvetniške pisarne Kirm Perpar, ki zastopa ZDUS, je dejal, da so preučili, ali je v zvezi s pripravo in sprejemom tega zakona možno uveljavljati kazensko odgovornost oseb, ki so pri tem sodelovale. Na podlagi ugotovitev so 8. julija na okrožno državno tožilstvo vložili naznanitev suma kaznivega dejanja zoper osebe, ki so sodelovale pri pripravi Zujfa. Oseb, zoper katere je to vloženo, niso posebej izpostavljali, Perpar pa je ob tem dodal, da bo državno tožilstvo sedaj presodilo utemeljenost te naznanitve suma kaznivega dejanja.

Ustavno sodišče je namreč ugotovilo, da je zakon neustaven in krši temeljne človekove pravice. Po Perparjevih besedah to kaže na to, da so pripravljavci zakona zavestno v parlamentarno proceduro poslali predlog zakona, ki krši temeljne človekove pravice določenemu segmentu prebivalstva.

Vedeli so, da gre za neustavni zakon. Pojasnil je, da je tudi takratna varuhinja človekovih pravic Zdenka Čebašek Travnik v zahtevi za presojo ustavnosti Zujfa podrobno analizirala, zakaj je bilo ravnanje, ki je bilo usmerjeno v kršitev pravic storjeno zavestno. Na tej podlagi je po mnenju Perparja možno ugotoviti, »da so vsi pripravljavci zakona ravnali s polnim zavedanjem, da gre za neustavni zakon«.

Zastopnik ZDUS je izrazil pričakovanje, da bo njihovo vlogo tožilstvo vzelo kot kazensko ovadbo in nadaljevalo postopek na sodišču. Sedaj je torej na državnih organih, da podrobneje ugotovijo vse okoliščine sprejema tega zakona in presodijo, ali so v ravnanju pripravljavcev zakona podani znaki kaznivega dejanja.

Brez obresti, nekateri izplačila ne bodo dočakali. Pravna sodelavka ZDUS Ana Bilbija je opozorila še, da po razveljavitvi omenjenega dela varčevalnega zakona upokojenci po izplačilu preostanka poročila, ki bo izplačan prihodnje leto, ne bodo dobili izplačanih zamudnih obresti, poleg tega pa

jih veliko tega poročila ne bo dočakalo. Bilbija tudi meni, da je nujna analiza finančnih posledic sprejetja zakona, saj je z njegovim sprejetjem prišlo do nepotrebnih stroškov.

Tej pobudi so se pridružili tudi Zveza veteranov vojne za Slovenijo in Združenje Sever, Zveza upokojencev ministrstva za notranje zadeve in Zveza združenj borcev za vrednote NOB.

info.zdus, STA

ZDUS in DeSUS sklenila zavezništvo

Predsednica Zveze društev upokojencev Slovenije dr. Mateja Kožuh Novak in predsednik stranke upokojencev Karl Erjavec sta na skupni tiskovni konferenci napovedala, da se bosta ZDUS in DeSUS skupaj uprla morebitnemu zniževanju pokojnin v letu 2014.

Po podatkih dr. Mateje Kožuh Novak kar 80 odstotkov upokojencev s svojimi prihodki ne more kriti stroškov zadnjih let življenja in zato postajajo finančno breme svojih otrok in vnukov.

»Pred nedavnim smo o tem v parlamentu povprašali predsednico vlade Alenko Bratušek in kot vidimo, ta zgodba še ni končana. Zato nas v prihodnjih tednih in mesecih čaka trdo delo, da ubranimo pokojnine,« je dejal Karl Erjavec.

Drugi skupni imenovalci so pomisleki glede novega nepremičninskega davka. Napovedane rešitve po njihovem mnenju preveč obremenjuje večje, večinoma podeželske objekte, v katerih bivajo upokojenci z nizkimi pokojninami. DeSUS bo tako v vladi podprl pripombe ZDUS in zahtevo o vnovični simulaciji finančnih učinkov zakona, sicer sprememb ne bodo podprli, je zagrozil Erjavec.

Civilnodružbena in politična predstavnik upokojencev sta se dotaknila tudi razmer v zdravstvu. Tako so v ZDUS podprli Desusovega ministra za zdravje Tomaža Gantarja, na katerega so ob »vstaji zdravstva« leteli pozivi k odstopu. Namesto tega so zahtevali, naj Gantarjevo ministrstvo čim prej pripravi intervencijski zakon, ki bo ohranil javno zdravstvo.

Predstavniki obeh organizacij so zadnje mesece začeli intenzivno sodelovati na omenjenih področjih, predsednika pa sta že konec aprila na skupni tiskovni konferenci predstavila prvo skupno rešitev za gospodarsko krizo – krizni davek. Poznavalci razmer pravijo, da je ključ do izboljšanja odnosov med Erjavecem in Kožuh Novakovo novi generalni sekretar DeSUS Branko Simonovič, nekoč direktor izolskega hotela Delfin. V stranki Karla Erjavca se tudi zavedajo, da bi brez močnega zaveznika, kot je osrednje združenje starejših, tež-

ko preprečili vladno namero o nižanju pokojnin v prihodnjem letu. »Spričo zaostrenih razmer ne vidim druge rešitve, kot da delamo skupaj. Verjamem, da včasih ne bomo imeli povsem enakih stališč, toda takšno je življenje. Dialog je potreben, upam pa, da bo ZDUS vplival tudi na katero od drugih političnih strank,« je dejal Karl Erjavec.

info.zdus

Odprtje prenovljenih prostorov Zveze društev upokojencev Slovenije

ZDUS je po večletnih prizadevanjih pridobila sodobne prostore za delo, ki so prijazni tako do delavcev v strokovni službi in prostovoljcev ZDUS kot do obiskovalcev. Obnovo prostorov, ki so sicer v lasti Nepremičninskega sklada pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. o. o., je kril sklad.

V ZDUS so posebej veseli, da so odpravljene gibalne ovire, saj je z ureditvijo klančine in vhoda v stavbo omogočen nemoten dostop tudi invalidom in drugim gibalno oviranim osebam. Skupni delovni prostori so zdaj primerno prezračevani, pravilno osvetljeni ter prilagojeni tudi tistim, ki imajo težave s sluhom.

Prenovljene prostore sta v prisotnosti članov upravnega odbora, predstavnikov ZPIZ in drugih gostov izročila svojemu namenu direktor sklada Florijan Bulovec in predsednica ZDUS dr. Mateja Kožuh Novak.

Uspešno končan projekt EU kviz

Od novembra lani je ekipa Inštituta Hevrek v sklopu projekta EU kviz na šestih prireditvah iskala najboljše poučene starejše o Evropski uniji, Evropskem parlamentu in o bližnjih volitvah evropskih poslancev. Zaključni kviz je bil konec meseca junija v Cankarjevem domu v Ljubljani, kjer so se v znanju pomerile tri finalne skupine EU kviza. Tekmovalci so prišli iz Ljubnega ob Savinji, iz Pivke in Podčetrška. Odgovarjali so na 10 vprašanj, pri čemer so vsi sodelujoči pokazali zavidljivo raven poznavanje evropskih tem. Radenka Kapelj, Edvina Knafelc, Draguška Penko in Lea Posega iz Pivke so zbrale največ točk in osvojile glavno nagrado – tridnevno turistično potovanje v Bruselj.

Projekt EU kviz delno sofinancira Evropski parlament. Več si lahko preberete na spletni strani projekta www.hevrek.si/eu.

info.zdus

Pridružimo se peticiji ADA!

ADA Age Demands Action Prebivalci Slovenije se pridružujemo pozivu drugih organizacij starejših v Evropi in na drugih celinah, da Organizacija združenih narodov sprejme konvencijo o pravicah starejših, kot je že sprejela konvencijo o pravicah žensk, invalidov, migrantov ipd. Konvencija Organizacije združenih narodov za pravice starejših bi vladam posameznih držav zagotovila pravni okvir in podporo pri sprejemanju zakonov za promocijo in zaščito pravic starejših oseb.

Ta konvencija predstavlja dokončno in univerzalno stališče, da je moralno in pravno nesprejemljivo neupoštevanje pravic starejših oseb.

Slovenska vlada se je kot članica Organizacije združenih narodov zavezala, da bo podprla in varovala pravice starejših in jih zaščitila pred diskriminacijo, zato jo s podpisovanjem peticije pozivamo, da podpre sprejetje konvencije Organizacije združenih narodov za pravice starejših.

*Age Demands Action
(Starost zahteva akcijo)*

Ponatis pesmarice za mešane pevske zборе **Ne damo se!**

Komisija ZDUS za kulturo je ponatisnila pesmarico za mešane pevske zборе *Ne damo se*. V letu 2012 je kar 500 izvodov pesmaric za mešane pevske zборе že pošlo, zato je ZDUS ponatisnila pesmarico, ki se je izkazala za enega uspešnejših projektov. Izvode pesmarice so naročile tudi območne enote JSKD iz različnih krajev po Sloveniji, med drugimi tudi Univerzitetna knjižnica Maribor.

Pesmarice lahko naročite na zdus@siol.net ali na tel. št. 01/515 52 41. Na deset naročenih izvodov (za isto skupino: moški/ženski/mešani zbori) je en izvod dodan in je brezplačen. Naročene pesmarice boste prejeli po pošti, prav tako račun, ki ga boste poravnali prek TRR.

Cena izvoda je 5 evrov z DDV (cena ne vključuje poštnine).

Za dodatne informacije se obrnite na predsednika komisije ZDUS za kulturo Antona Kotarja, tel. števil.: 041/609 218.

Za sprejem konvencije OZN o pravicah starejših

ADA **Pravice starejših** Predstavniki ZDUS Anton Donko, Alenka Ogrin in Jožica Puhar so na ministrstvu za zunanje zadeve obiskali generalno direktorico direktorata za multilateralo Dragoljubo Benčina in vodjo sektorja za človekove pravice Aleša Bibra. Izmenjali so mnenja o pripravi konvencije o pravicah starejših, ki naj bi bila kmalu predložena v sprejem OZN, ter o slovenski podpori temu dokumentu. Omenili so sodelovanje v akciji ADA (Age Demand Action – starost zahteva akcijo), h kateri je pristopila ZDUS z obiski vladnih predstavnikov, pa o medijski dejavnosti, zbiranju podpisov članstva v podporo pripravi konvencije ipd.

Naslednji korak sodelovanja v podporo konvenciji bo v okviru festivala za tretje življenjsko obdobje 1. oktober, mednarodni dan starejših.

Jožica Puhar

Predsednik DeSUS in minister za zunanje zadeve Karl Erjavec je v elektronskem sporočilu ZDUS o Konvenciji za starejše (v sklopu kampanje ADA) napisal: »V zvezi s pobudo glede podpore za sprejem Konvencije za starejše sporočam, da se bom angažiral tudi kot minister za zunanje zadeve. Pobuda je odlična zadeva in mislim, da bi morali v OZN sprejeti ustrezno konvencijo glede na svetovne demografske tokove. Iz mojih izkušenj lahko povem, da so največje žrtve naravnih ali vojaških kriz poleg otrok in žensk tudi starejši. Zaradi navedenega sem prepričan, da starejši potrebujejo svojo konvencijo«.

info.zdus

Predsednik Pahor in ZDUS za medgeneracijski dialog

ADA **Pravice starejših** Predsednik republike Borut Pahor je sprejel predstavnike ZDUS, ki jih je vodila predsednica dr. Mateja Kožuh Novak. V pogovoru so predstavniki ZDUS predsednika Pahorja seznanili z aktivnostmi pri pripravi predloga deklaracije o pravicah starejših oseb, ki naj bi jo sprejela OZN. Pobudniki deklaracije so nevladne organizacije na ravni EU.

Predstavniki ZDUS so predsednika republike seznanili tudi s perečimi problemi, s katerimi se soočajo starejši: z oskrbo starejših, z neustrezno ureditvijo oskrbe na domu, z nizkimi pokojninami in s tem povezano vse večjo revščino. Predsedniku republike so predstavili tudi uspešne projekte, kot je projekt Starejši za starejše, pa primere dobre prakse medgeneracijske solidarnosti ter predloge za sistemsko izboljšanje programov aktivnega staranja in sistema dolgotrajne oskrbe.

Predsednik Pahor je predlagal, da bi jeseni pod njegovim okriljem pripravili posvet ZDUS o dolgoživi družbi medgeneracijskega dialoga in sožitja. Namen posveta, na katerem naj bi sodelovali predstavniki različnih generacij, naj bi bil pripraviti konkretne predloge za ohranjanje in bogatenje kakovosti življenja starejših.

info.zdus

Predsednica ZDUS na srečanje OEWG v New York

Predsednica ZDUS dr. Mateja Kožuh Novak se bo z delegacijo HelpAge International udeležila 4. zasedanja OEWG (odprte delovne skupine o staranju) OZN. Srečanje bo od 10. do 16. avgusta v New Yorku.

Likovna kolonija Izola 2013

Letošnja 15. likovna kolonija ZDUS je pod naslovom Krajina in ekspresivnosti med 10. in 13. majem združila 47 likovnih ustvarjalcev iz 22 DU, pridružili pa so se jim člani kulturnega društva likovnih umetnikov Izola. Kolonija je delala pod strokovnim vodstvom profesorice umetnosti Marlene Zorjan, izvedbo pa je finančno podprl Javni sklad RS za kulturne dejavnosti.

Vodja kolonije je bila Ema Tibaut, ki je kolonijo zastavila kot prostor neformalnega učenja, saj so udeleženci imeli priložnost individualno delati z mentorico. Mentorica kolonije meni, da spoznavanje umetnostnozgodovinskih obdobj in smeri ljubiteljskim slikarjem omogoča boljše razumevanje, nov navdih in veljavo pri njihovem osebnem ustvarjanju.

Na koloniji ustvarjena likovna dela so udeleženci predstavili v prostorih hotela ZDUS Delfin, širši javnosti pa bodo na ogled ves čas 13. festivala za tretje življenjsko obdobje v Cankarjevem domu.

info.zdus
Slika: Branko Arnuš

Mladinski svet Slovenije podelil priznanja prostovoljcem

Konec junija je Mladinski svet Slovenije pod pokroviteljstvom predsednika RS Boruta Pahorja in v sodelovanju z ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter za izobraževanje, znanost in šport na Brdu pri Kranju pripravil zaključno prireditev natečaja Prostovoljec leta.

V natečaj za leto 2012 je 152 različnih prijaviteljev prijavilo 187 posameznikov in 64 projektov. Podeljeno je bilo 9 nazivov in še dve posebni priznanji, in sicer naj prostovoljec in naj prostovoljka v treh starostnih skupinah, naziv naj prostovoljski projekt ter naj mladinski voditelj in naj mladinski projekt.

Zveza društev upokojencev je na natečaj prijavila dve zelo uspešni prostovoljki v programu Starejši za starejše, in sicer Marjano Berlec iz DU Kamnik in Vojko Legat iz DU Žirovnica. Obe prostovoljki sta v program delata že 10 let in sta koordinatoriki prostovoljcev v omenjenih društvih, a žal nista bili izbrani za priznanje Mladinskega sveta.

Irena Zajec

MATURE na Poljskem

V mesecu juliju je bil v mestu Torun na Poljskem drugi sestanek projekta EU MATURE –

Naj bo učenje odraslih koristno, pomembno in mikavno. Sestanka sta se udeležili strokovni sodelavki ZDUS in vodja projekta Nevenka Dobljekar iz DU Optimisti Ptuj. S partnerji pri projektu smo se udeležili tudi desete svetovne konference o informatiki v izobraževanju, kjer smo prispevali svoj delež s projektom MATURE. Spomnimo naj, da je temelj projekta iskanje strategij in metod, s katerimi bi dosegli skupine

starejših, ki se po navadi ne vključujejo v izobraževanje, ker jih pestijo bodisi zdravstvene težave bodisi potrebujejo pomoč drugih pri vsakodnevnih opravilih. Strategije in metode, ki jih bodo razvili v projektu, bodo koristne za vse izobraževalce v DU ter prostovoljce, pa tudi za vse, ki se posvečajo izobraževanju v tretjem življenjskem obdobju in želijo vplivati na večjo socialno vključenost starejših. Projekt je financiran iz EU programa Vseživljenjsko učenje.

D. L.

Poskusna delavnica

V okviru projekta MyStory sta njegova sodelavca Robert Vurušič in Dijana Lukić 20. junija za člane Zdusovih komisij poskusno izvedla v novi sejni sobi ZDUS delavnico Moja prva internetna izkušnja. Po-

sežno pozornost sta sodelavca namenila uporabi programa Skype, ki omogoča brezplačno komunikacijo prek interneta.

info.zdus

Drugo srečanje partnerjev projekta NET-Age

V kraju Lezhë v Albaniji je bil v začetku julija drugi sestanek 12 partnerjev v projektu EU, NET-Age. Cilj projekta je združitev vseh dejavnikov, ki delujejo v lokalnih skupnostih v skupnih prizadevanjih za izboljšanje kakovosti življenja starejših, ki delujejo na tem področju. Projekt vodi italijanska pokrajina Marche, partnerji v projektu pa so iz Albanije, Črne Gore, Hrvaške, Slovenije in Srbije. Iz vsake države sta po dva partnerja: po ena lokalna skupnost in po ena nevladna organizacija. V Sloveniji poteka projekt na severnem Primorskem, v občini Kanal, ZDUS pa je prevzel partnerstvo v projektu kot prostovoljska organizacija. Drugega srečanja partnerjev sta se ob predstavnici občine Kanal v imenu ZDUS udeležila strokovni vodja projekta Aldo Ternovec in koordinatorica projekta Jerneja Ternovec.

Prvi dan srečanja so se udeleženci seznanili z analizami stanja. Razmere na severnem Primorskem je predstavil Aldo Ternovec. Drugi dan so sprejeli program medsebojnih srečanj članov partnerskih organizacij in posvetov, v katerih bodo sodelovale vse države partnerice. V načrtu medsebojnih srečanj bo sodelovalo 80 predstavnikov iz javnega in zasebnega sektorja iz držav jadranske regije, ki nudijo socialne storitve starejšim.

V treh tednih bodo imeli predstavniki partnerskih organizacij možnost spoznati primere dobre prakse in izmenjati izkušnje v Italiji, Sloveniji in Srbiji.

Naslednje srečanje bo v mesecu novembru letos v Srbiji.

info.zdus

Ko je pol milijona utajenih evrov le prekršek ...

V Dnevniku smo 23. julija prebrali, da so zaradi luknje v kazenskem zakoniku davčni utajevalci, ki državo ogoljufajo za manj kot 50 tisoč evrov na mesec, varni pred kazenskim pregonom.

Ker jih ne morejo ovaditi in poslati za zapahe, čeprav lahko državo oškodujejo tudi ta več kot pol milijona evrov na leto, morajo tožilstva po informacijah iz medijev celo odstopati od kazenskih pregonov in umikati že vložene obtožnice.

Na okrožnem državnem tožilstvu v Mariboru so pristojno ministrstvo pred tedni opozorili, da je v praksi le malo primerov, ko bi davčni zavezanec utajil več kot 50 tisoč evrov davka na mesec. V skladu s sodbo vrhovnega sodišča iz januarja 2012 pa »konstrukcija nadaljevanega kaznivega dejanja v teh primerih ni možna«, so poudarili. Z drugimi besedami povedano, četudi bi določena oseba več mesecev zapored utajila po 49.999 evrov davka, je tožilstvo ne bi moglo preganjati. Utajeni zneski se namreč ne seštevajo, ampak se po zakonu vsak utajeni znesek obravnava kot posamezen prekršek.

Tudi na Davčni upravi (DURS), kjer pri pripravi predloga spremembe zakonodaje iz leta 2011 niso sodelovali, so pri uresničevanju teh določil naleteli na enake težave. Kot so pojasnili novinarju, so bile letos zaradi davčne zatajitve vložene zgolj tri kazenske ovadbe. V letu 2011 je bilo medtem ugotovljenih skupaj 67 primerov kršitev zakona, pri katerih je bila pridobljena večja ali velika premoženjska korist. Če so utajevalci davkov enako »podjetni«, se je po navedbah medijev kazenskemu postopku izognilo več kot tri četrtine storilcev.

Po zadnji oceni DURS je siva ekonomija v Sloveniji v letu 2010, merjena z dodano vrednostjo, dosegala 2, 855 milijarde evrov ali 8,3 odstotka BDP. Po informacijah medijev in podatkih Banke Slovenije so lani Slovenci v največjo od davčnih oaz, v Švico nakazali že dve milijardi evrov.

In kaj na vse to pravi ministrstvo za finance? Minister za finance je pred dnevi izjavil: »Moramo koreniteje zarezati v plače javnih uslužbencev, socialne transferje in pokojnine«.

Logika politične hvalnice norosti nam torej pravi naslednje – znižujmo socialne pravice, dekriminalizirajmo davčno utajevanje in seveda stalno znižujmo število davčnih inšpektorjev (število inšpektorjev se je od leta 1996, ko je bilo 456 inšpektorjev, zmanjšalo za 28,5 odstotka), saj bomo le tako dali pozitivni signal gospodarskim in finančnim trgov, mar ne?

*Goran Lukič,
izvršni sekretar Zveze svobodnih sindikatov
enovice@sindikati-zsss.si*

Četrty projektni sestanek SAAPHO

Po dogovoru z vodilnim partnerjem BDigitalom iz Barcelone sta na sedežu tehnološkega partnerja iz Nemčije IZM Fraunhofer iz Berlina imela uvodno predavanje Alenka Reissner in Milan Zabavnik iz ZDUS o vlogi in rezultatih testiranja končnih uporabnikov projekta. Glede na predvideno testiranje prototipa 2 v Barceloni so udeleženci sklenili, da se bo nekdo iz ZDUS udeležil testiranja, se seznanil z uporabo testnih naprav in senzorjev, ki jih bodo predstavili tehnološki partnerji, ter jih posredoval preizkuševalcem v Sloveniji.

Ta testiranja bodo obsežnejša od testiranja Y1P, samo v Sloveniji bo sodelovalo 20 testirancev.

Vse tehnološke partnerje kot tudi predstavnike »končnih

uporabnikov« je najbolj zanimalo, ali bo potrebno zaprositi za podaljšanje projekta za nekaj mesecev ali pa bo mogoče vsa dela opraviti v predvidenem času in to ne glede na izgubljeni čas zavoljo izpada treh partnerjev v letu 2012.

V drugem delu srečanja so obravnavali potek testiranja Y2P v septembru in oktobru 2013, pa tudi testiranja Y3P, ki je predvideno v marcu prihodnjega leta.

info.zdus

Sklepi sej ZDUS

Sklepi Zbora članov ZDUS

Datum: 16. julij 2013

Prisotni: Nika Antolašič, Ana Bilbija, Marija Bincl, Ana Cajnko, Mojca Adam Derganc, Vlasta Drozg, Pavlina Glušič, Nina Golob, Slavica Golob, Silva Gorjup, Inge Ivanek, Božena Kos, Marijana Kralj, Dijana Lukič, Cecilija Lumbar, Danica Mandeljc, Marija Marušič, Marija Miladinovič, dr. Mateja Kožuh Novak, Katja Ogris, Alenka Reissner, Vida Karolina Rozman, Rožca Šonc, Anka Tominšek in Lada Zei ter Anton Zvone Bah, Luka Cesar, Anton Donko, Miro Duić, Alojz Gobec, Franc Golob, Janez Gologranc, Emil Hedžet, Franc Hojnik, Dušan Jarc, Jože Jazbec, Dušan Jovanovič, Branko Klavžar, Janez Kocjančič, Milan Kolar, Vili Korent, Anton Kotar, Adi Kralj, Franjo Krsnik, Mirko Lebarič, Franc Lobnik, Karel Lorenčič, Janez Malovrh, Aleksander Marič, Aleksander Zoran Matjac, Mirko Miklavčič, Marjan Pavlič, Oto Peruš, Vinko Polak, Jože Rebernak, Anton Sagadin, Marjan Sedmak, Karl Drago Seme, Janez Sušnik, Franci Šmajd, Vladimir Todorović, Stanislav Tomšič, Alojz Vitežnik, Matjaž Vizjak, Branko Vodopivec in dr. Samo Zupančič.

Opričeno odsotni: Olga Košir in Snežana Resman ter Samo Fakin, Peter Kropec, Mihael Majerle, Franc Slavinec, Marjan Papež in Žan Škrinjar.

Drugi odsotni: Marinka Levičar, dr. Dunja Obersnel Kveder, dr. Anja Kopač Mrak, Jožica Puhar, Erna Rupnik in Amalija Šiftar ter Andrej Jus, Štefan Kušar, Bogomir Poharc in Anton Repnik.

1. Otvoritev Zbora članov ZDUS.

2. Razprava in sprejem poslovnika o delu Zbora članov.

3. Izvolitev organov Zbora članov.

Sklepi:

- Prisotni so soglasno izvolili delovno predsedstvo v sestavi: Emil Hedžet, predsednik delovnega predsedstva, Slavica Golob, članica in Janez Malovrh, član.
- Soglasno sta bila sprejeta dnevni red ter Poslovnik o delu Zbora članov.
- Soglasno je bilo odločeno javno glasovanje z dvigom rok.
- V verifikacijsko komisijo so bili soglasno izvoljeni Karl Drago Seme kot predsednik, Inge Ivanek kot članica in Anton Sagadin kot član.
- Soglasno so bili izvoljeni Nika Antolašič za zapisničarko, Danica Mandeljc in Vladimir Todorović kot overovatelja.
- Predsednik verifikacijske komisije Karl Drago Seme je sporočil, da je od 84 vabljenih prisotnih 43 delegatov, 12 pokrajinskih predsednikov in 9 gostov, skupaj 64 prisotnih. Zbor članov je ugotovil, da je Zbor članov sklepčen.

4. Vsebinsko poročilo o delu ZDUS v letu 2012.

Sklep: Zbor članov je soglasno sprejel vsebinsko poročilo predsednice dr. Mateje Kožuh Novak o delu ZDUS v letu 2012.

5. Revidirano računovodsko poročilo ZDUS za obdobje od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012 in poročilo o izvršitvi finančnega načrta ZDUS za leto 2012.

Sklep: Zbor članov je soglasno sprejel revidirano računovodsko poročilo ZDUS za obdobje od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012 in poročilo o izvršitvi finančnega načrta ZDUS za leto 2012.

6. Poročilo inventurne komisije o opravljenem popisu za leto 2012.

Sklep: Zbor članov je soglasno sprejel poročilo inventurne komisije o opravljenem popisu osnovnih sredstev, terjatev in obveznosti ter denarnih sredstev in kratkoročnih časovnih razmejitev za leto 2012.

7. Poročilo Nadzornega odbora o delu v letu 2012.

Zbor članov je soglasno sprejel poročilo Nadzornega odbora ZDUS za leto 2012.

8. Poslovno poročilo Zavoda Vzajemnost iz Ljubljane.

Sklep: Zbor članov je soglasno sprejel poslovno poročilo Zavoda Vzajemnost za leto 2012.

9. Razprava in sprejem Programa dela ZDUS za leto 2013.

Sklep: Zbor članov je soglasno sprejel Program dela ZDUS za leto 2013.

10. Razprava in sprejem Finančnega načrta ZDUS za leto 2013.

Sklep: Zbor članov je enoglasno sprejel Finančni načrt ZDUS za leto 2013.

11. Problematika poslovanja Sklada vzajemne samopomoči.

Sklepa:

- Zbor članov je soglasno sprejel pobudo za prenovo Pravilnika Sklada vzajemne samopomoči, ki ga mora strokovna služba pripraviti do konca leta 2013.
- Zbor članov je soglasno sprejel sklep, da naj se dodatno angažirajo ZDUS in DU za povečanje članstva Sklada vzajemne samopomoči.

12. Predlog Statuta ZDUS.

Sklep: Zbor članov je z večino glasov sprejel čistopis Statuta ZDUS, ki vsebuje določbe Statuta ZDUS z dne 30. 9. 2008 in sprejete spremembe in dopolnitve Statuta ZDUS z dne 27. 6. 2013.

13. Razno.

Sklepi:

- Predsednik Zbora je prisotne seznanil z odstopom Mirka Miklavčiča z mesta podpredsednika. Odstopna izjava je bila priložena vabilu za Zbor članov. Vodene razprave ni bilo. Zbor članov je vzel odstopno izjavo Mirka Miklavčiča na znanje.
- Zbor članov je soglasno sprejel letno članarino ZDUS v višini 0,50 evra na člana, letno članarino Sklada vzajemne samopomoči v višini 9,70 evra na člana ter znesek enkratnega izplačila posmrtnine v višini 235 evrov.
- Predsednica ZDUS dr. Mateja Kožuh Novak je podelila Veliko plaketo ZDUS Katji Ogris, dolgoletni delavki in sodelavki hotela Delfin ter Naziv in listino častne članice Slavici Golob na predlog DU Duplek za dolgoletno vodenje društva in številne aktivnosti, ki jih je uvedla v društvu.
- Predsednik Komisije ZDUS za kulturo Anton Kotar je članom Zbora obrazložil analizo kulturnih aktivnosti v ZDUS, na temeli kateri člani komisije predlagajo Zboru članov, da se višina sredstev, ki jih dobijo pokrajine in društva za šport in kulturo, spremeni v korist kulturnikov. Na njegov nastop se je odzval Stanislav Tomšič, član Komisije ZDUS za šport in rekreacijo. Člani te komisije menijo, da bi morale vodstvo ZDUS, preden je članom Zbora poslalo analizo o delu kulturnikov, dati to možnost tudi Komisiji ZDUS za šport in rekreacijo. Razprave ni bilo, prav tako ni bil sprejet noben sklep.
- Zbor članov je soglasno sprejel sklep, da ZDUS pristojnim organom pošlje predlog postopka ugotavljanja odgovornosti posledic 143. člena ZUJF.
- Predsednica ZDUS dr. Mateja Kožuh Novak je Zboru predstavila predlog aktivnosti za obrambo pokojnin. Razprave ni bilo.
- Zbor članov je soglasno sprejel sklep, da se ustanovi 14 pokrajinska zveza ki bo združevala aktive in klube.

vzajemna
tujina

BREZSKRBNI.

Zavarovanje Vzajemna tujina. KJERKOLI!

Zdravstveno zavarovanje z medicinsko asistenco na potovanjih v tujini lahko zdaj sklenete kjerkoli, tudi z novo brezplačno mobilno aplikacijo mVzajemna. Vsako sklenjeno zavarovanje bomo nagradili z izdelavo in pošiljanjem brezplačne razglednice.

Velika nagradna igra:

**KRIŽARJENJE
PO SREDOZEMLJU
ZA 2 OSEBI**

